

Payí Poro Romîyo ñweáyí nání eañínaríní.

Payí rîna Jisasoyá siyikíyí ańí yoí Romîyo ñweagíáyí nání Poro nîrîrî eañínaríní. Ańí apî, Itari píropenísíyo ikwírónîñpî ańí amî amî ikwírónîñíyo seáyí e imóníní. E Romîyí mîxí ináyí Sisaoyî rîninîo ñweaagípîríní.

Payí rîna Poro Korinîyo nîñweámáná apîxí Pibíyî rîninîmî nearî wiowárîñínaríní. Síní Romîyo bî memé eñîmî nearî wiowárîñínaríní. Ayí nîjîá nimónîro re oyaiwípoyînrî nîrîrî eañínigíní, “Ámá nîní íwí yarígíáyí imónîñoî. Wigí íwí nerîñpîmî dánî Gorîxo tîní xepîxepá rónîñoî. Nwí ikaxí Moseso nîrîrî eañîpî nîxídirîñpîmî dánî ámá wé rónîñí wî imónîpaxîmanî. Sa Gorîxomî xewaxo Jisasomî dîñî nîwîkwîrorîñpîmî dánî oyá sîñwíyo dánî wé rónîñî imónîro ámî o tîní nawínî imónîro epaxîríní.” oyaiwípoyînrî nîrîrî eañínigíní.

¹ Poronî payí rîna nearî mónaparîñíní. Nionî Kiraisî Jisasoyá xînáínîñîñî nimónîrî yarîñá wonîríní. Gorîxo wáí nurîmeiarîñî wo imónîwîninîgínîrî wéyo íá numîrîrî oyá xwíyíá yayí neainarîñpî nurîmeíwîninîgínîrî nîrîpearî nîñonîríní.

² Xwíyíá apî o eñíná xegí wáí rókiamoagíáwa nîrîro rîfwamîñî ñwáí rîninîñíyo eagíápîmî dánî nînearîrî sîmî e tîninîñpîríní.

³ Xwíyíá yayí neainaríñí apí xegí xewaxo nání ríníñípiríní. O aga áamá nimónírná imóníñípi nání díní nimoranéná re yaiwiaríñwáríní, “Míxí ináyí Depitoyá iyí axípa imóníñíyí woríani?” yaiwiaríñwáríní.

⁴ Kwíyí xegí bí o imóníñípi nání díní nimoranéná re yaiwiaríñwáríní, “Goríxo ení síxí eáníñí xío imóníñípi ayá wí síwá neairí xwáripáyo dání owiápínímeaníri ámí síñí wimíxíri neríñípimí dání réníñí nearíñífríani, ‘Gí níwaxoríní.’ nearíñífríani?” yaiwiaríñwáríní. O Jisasi Kiraiso negí Ámínáo nání raríñíni.

⁵ Omí dáníni Goríxo wá níneawianíri xegí wáf wurímeiarígíáwa oimónípoyníri nearípeañíri. None wáf wurímeiaríná émáyí xíxegíní níní wí wí díní “Xwíyíá apí neparíní.” yaiwiro síní pírí mívíwíakí aríá yímígí wiro éfríxíníri nearípeañíri. Kiraisomí e wíífríxíníri nearípeañíri.

⁶ Seyíné ení ayí wíyínéríní. Jisasi Kiraiso xíoyá imónípirí nání wéyo íá seaumíñí wíyínéríní.

⁷ Aní Romíyo ñweagíáyíné —Ámá Goríxo díní síxí seayírí nioníyá oimónípoyníri wéyo íá seaumíri eníyínéríní. Seyíné nání nioní payí rína nearí mónaparíñíni. “Negí ápo Goríxo tíní Ámíná Jisasi Kiraiso tíní awaú wá seawianíri seyíné níwayíróniro ñweapírí nání seaiiri éisixíní.” nimónaríní.

*“ ‘Romíyíné síñwí seaníímígíní.’ nimónaríní.”
uríñí náníri.*

8 Payí rina nearíná xámi rípi osearímíni. Aní nímíni xwíyá rípi ía menáraríngá nání gí Goríxomí yayí wiaríni, “Romíyo ñweagá Jisasomí xídaríngáyí píráníñí díní wíkwíroarínoi.” Xwíyá apí aní nímíni ía menáraríngá nání seyíné náyínéní nání yayí wiaríni. Jisaso neaiñípimí dání seyíné e yaríngá nání Goríxomí yayí wiaríni.

9 Xewaníño —O e éwínigíní níríñípi aníñí miní níwíiríná xwíyá xegí xewaxo nání yayí neainaríñípi wáí urímíní nání yaríngáoríni. Xewaníño nioní xíomí ríxíñí nuríríná sá bí mñweá íníná seyíné nání yaríñí seawíiaríñápi nání ananí sopíñí opaxíríni.

10 Omí ríxíñí nuríríná seyíné tíñí e nání míbípaxí imónayíngá enagí aiwí agwí ananí oyá díní tíni bípaxí imóníimígíní anípaxí yaríñí wiaríngáríni.

11 Ayí rípi náníríni. Nioní seyíné tíñí e niseaímeari searéwapíyaríná seyíné kwíyípmí dání ámi bí tíni yóí imóníro síkíkí ámi bí tíni nomíxíga upírí nání nioní aga níbírí síñwí seaními nání nimónaríni.

12 Nioní seyíné niseaímearíná nioníni ení síxí seaímíxími nání marfáí, seyíné ení Jisasomí díní níwíkwíroro píráníñí xídaríngá searíni nioní ení díní níwíkwírorí píráníñí xídaríngá naníro neríñípmí dání xíxe ení síxí ímíxínani nání raríni.

13 Gí níríxímeáyíné, seyíné rípi nání majfá epíríxíní nání áwaní osearímíni. Ayá wí seyíné tíñí e nání bíimígíní nerí aí amípi

bi pîrî nîrakiayîagî nânî seyîné bi sîni sîŋwî mîseanîŋârîni. “Nionî émá ami gîmî ŋweagîáyî tîŋî e nemerî wáf urarîná wí arîá nîniro Jisasomî dîŋî wîkwîrógîápa segî wí enî nionî urarîná axîpi wîkwîrórîxîniîrî segî tîámîni bîimîgîni.” nîmónarîni.

¹⁴ Nionî áamá nîyonî kîniîxî imónîgîáyoranî, wauyî imónîgîáyoranî, dîŋî émî saímî mogîáyoranî, majîá imónîgîáyoranî, áamá ayo nîyonî xwîyîá yayî neainarîŋîpî urîmîá nânî yoxáŋîŋî inárîniîŋîni.

¹⁵ Ayînáni nionî áamá Romî ŋweagîáyîné enî xwîyîá yayî seainîpaxîpi wáf searîmîá nânî símî dîpénarîŋîni.

“Xwîyîá yayî neainarîŋîpîmî dánî Gorîxo yeáyî neayîmîxemeaarîŋîrîni.” urîŋî nânîrîni.

¹⁶ Xwîyîá yayî neainarîŋîpîmî dánî Gorîxo dîŋî wîkwîrófáyo nîyonî —Xámî Judayo yeáyî uyîmîxemearî émáyo enî yeáyî uyîmîxemearî epaxî eŋagî nânî xwîyîá apî nânî nionî ayá bi mé ananî wáf rîmearîŋârîni.

¹⁷ Ayînáni nene “Gorîxo arîge nerî áamá ámî wé rónîŋî xîo imónîŋîpî wîmîxîniîárîani?” nîyaiwirane ududî neainîpaxîmanî. Ayî rîpi nânîrîni. Xwîyîá yayî neainarîŋîpîmî dánî Gorîxo wîá rénîŋî neaókîmîxârîŋîrîni. Áamá Jisasomî iwamîó dánî dîŋî nîwîkwîróa numáná ámî xegî bi mé sa anîŋî wîkwîroarîgîáyî, ayî wé rónîgîáyî wîmîxarîŋîrîni. Bîkwîyo dánî re nîrîniîrî eánîŋîpî, “Áamá Gorîxonî dîŋî nîkwîróagîa nânî ‘Wé rónîgîárîni.’ rárîŋáyî dîŋî nîyîmîŋî tîgîáyî imónîpîrîárîni.” nîrîniîrî

eáníŋpí nioní seararíŋápí t́nì xixenì imóníŋagí nánì seararíŋinì.

Ámá Goríxomí ŕwí umoǵá nánirínì.

¹⁸ Goríxo áamá wé róníŋí x́o wimónaríŋpí mé ríkíkíríó yarígíáyí —Ayí wigí ríkíkíríó yarígíápí neróná Goríxo nánì nìj́á imónípaxí imóníŋpí ŕwímínì mamoarígíáyírinì. Ámá ayí nánì Goríxo aŋ́namì dánì wikí wóníagi nánì pírí umamoníŋpí ŕxa śŋánì piaumímí inìinì.

¹⁹ Ayí ŕpí nánì raríŋinì. Goríxo áamá x́o nánì re yaiwípaxíŋpí, “O imóníŋpí, ayí apí ŕa imónínì?” yaiwípaxíŋpí yumíí m̀wimóní śŋánì imónínì. Goríxo xewaníŋo imóníŋpí nánì śwá winíŋí eŋagí nánì raríŋinì.

²⁰ Xewaníŋo imóníŋpí —Apí śŋwí t́nì śŋwí winípaxí mimóníŋagí aí eŋíná aŋ́na imíxírì xẃarí imíxírì eŋe dánì áamá apimí śŋwí ǹwiníríná “X́o imóníŋpí, ayí apíŕani?” yaiwípaxírinì. “Eŋí amípí apí imíxíŋo eáníŋpí ná ŕwíyo aí wí samíŋí weníámani.” yaiwirí “X́o imíxíŋpímí xegí b́ ǹwimónírì nánì aga seáyí e ŕa wimónínì?” yaiwirí epaxírinì. Ayínánì áamá Goríxomí wí yapí re uréwapíyipaxí menínì. “Nioní joxí imóníŋpí nánì maj́á nimónírì nánì nípíkwinì mimóníŋí eŋáonírínì.” urípaxí menínì.

²¹ Eŋíná áamá ayí sínì xixenì “Goríxo apí ŕa imónínì?” ǹyaiwíro aiwí re eǵawíxínì. O Nẃáo eŋagí nánì wé íkwianẃyo típaxípa m̀típa ero amípí x́o imíxíŋpí nánì yayí m̀wípa ero wigí d́ŋí ǹmoríná maj́maj́á ikáríníro d́ŋí xenẃínì

nimóá núfasáná diŋf ríá xeyánigfáyf imóniro egfawixini.

²² “Diŋf émf saímf monwaénerini.” niriro aiwí majimajfá ikárinigfáyf nimóniro

²³ Nwíá mipé anifif imóninjomí mumíminf ríwí numero mimónf nwíá bí fáf oxiraneyiníro ámaraní, iníraní, odipíraní, nanwí onimiápiaraní, xopaikigf bí nimixíro “Negf nwíá imóninifpi, ayf ripirini.” rigfawixini.

Ámá Goríxomí ríwí numoríná egfápi nánirini.

²⁴ Goríxo ámá e majimajfá níkáriníro yarínagfá niwiníríná wigf íeapá winarinifpimi dání sipí imóninifpimi xe oikíripeánf poyinirí sŋwí wininiginini. Sŋwí e winíagí wiwanifíyf piaxf eámixinigfawixini.

²⁵ Ayf ripí nání Goríxo e eníriní. Ámá ayf nepa imóninif Goríxo nánipí ríwí umoro yapf imóninifpi fáf xiríro nemáná amipí níní imixinjomí —O anifif minf yayf umepaxorini. “Ámá níní e éfirixini.” nimónarinjorini. Omí yayf numero fáf mixelí xfo imixinifpimini fáf xiríro wéyo umero yarínagfá nání Goríxo e eníriní.

²⁶ Ayínání Goríxo wigf íeapá winarinifpimi dání piaxf weánipaxf imóninifpi xe oikíripeánf poyinirí sŋwí winíagí apíxiwa oxí nimeániríná xirínfirixinirí imóninifpi píní niwiáriro apíxí wí tíní nipikwiní mimóninifpi niga ugíawixini.

²⁷ Oxowa ení apíxí nimearo xirínfirixinirí imóninifpi píní niwiáriro “Oxí wíá tíní íwí oinaneyí.” niyaiwiro aga símf níxeadípeniróná

oxí wáa wáa t́nı́ ı́wı́ ninı́ro piaxı́ weanı́paxı́ imónı́ı́pı́ inı́gı́awı́xı́nı́. Ayı́nánı́ “Wı́gı́ néra ugı́ápı́ t́nı́ xı́xenı́ pı́rı́ Gorı́xo umamonı́pı́ rı́xa wı́meanı́rı́nı́.” rarı́ı́nı́.

²⁸ Ámá “Gorı́xo apı́ imónı́ı́orı́anı́?” nı́wı́aiwı́ro sı́mı́ e mıtı́nı́pa yarı́ı́agı́a nánı́ o wı́gı́ “Sı́pı́ e e oyaneyı́.” yaiwı́arı́gı́ápı́ nánı́ xe mı́ı́ı́ nı́ga úrı́xı́nı́rı́ sı́ı́wı́ wı́nı́ı́nı́gı́nı́. Sı́ı́wı́ e wı́nı́ı́ı́ enagı́ nánı́ ayı́ amı́pı́ nı́pı́kwı́nı́ mimónı́ı́ı́ ámá mepaxı́ imónı́ı́pı́ néra nuro re yarı́gı́árı́nı́.

²⁹ Nı́pı́kwı́nı́ mimónı́ı́ı́ nı́nı́ nánı́ mı́ı́ı́ inı́ro rı́kı́kı́rı́ó epaxı́ imónı́ı́ı́ nı́nı́ nánı́ mı́ı́ı́ inı́ro anı́mı́ yarı́á epaxı́ imónı́ı́ı́ nı́nı́ nánı́ mı́ı́ı́ inı́ro “Ámá wı́ rı́á omeárı́nı́poyı́.” yaiwı́arı́gı́ápı́ nánı́ mı́ı́ı́ inı́ro yarı́gı́árı́nı́. Apı́nı́ yarı́gı́ámanı́. Rı́pı́ enı́ ayá wı́ yarı́gı́árı́nı́. Sı́ı́wı́ ı́wı́ wı́nı́ro “Amı́pı́ apı́ nı́onı́ meapaxı́pı́rı́nı́.” bı́ onı́mı́apı́ mı́yayı́ ayá wı́ yaiwı́ro nı́wı́ápı́nı́mearo ámá pı́kiro sı́mı́ráxwı́ró ero yapı́ wı́wapı́yiro ámá wı́ nánı́ nurı́rı́ná sı́pı́ owı́meanı́rı́ urı́ro únúnı́ı́ı́ wı́kárı́ro mı́mayı́ó wı́ro

³⁰ xwı́yı́ápai unı́wı́rárı́ro Gorı́xo nánı́ sı́mı́ t́nı́ ero ámáyo xı́xewı́ámı́ rı́nı́ro mı́xı́ ḱnı́ro mı́xı́ meakı́nı́ro sı́pı́ imónı́ı́ı́ ámá sı́nı́ nı́ı́á mimónı́gı́ápı́ éwapı́nı́ro xı́náı́xaneyo manı́ wı́aı́kiro yarı́gı́árı́nı́.

³¹ Rı́pı́ enı́ yarı́gı́árı́nı́. Majı́á ikárı́nı́ro dı́ı́ı́ unı́wı́rárı́paxı́ mimónı́pa ero wı́yo dı́ı́ı́ sı́pı́ mı́wı́pa ero wá mı́wı́anı́pa ero yarı́gı́árı́nı́.

³² E yarı́gı́áyı́ Gorı́xo re rárı́ı́pı́ nánı́ nı́ı́á nimónı́ro aiwı́, “Ámá sı́pı́ apı́ yarı́gı́áyı́ wı́ sı́ı́ı́ upaxı́manı́. Pepaxı́rı́nı́.” rárı́ı́pı́ nánı́ nı́ı́á

nimóniro aiwí sipí apí imóniŋpimi nixda nuro apini mé sipí seáyí e imóniŋf rípi eni nero fwí apí néra warigfáyo weyf ayá wí meararigfáriní.

2

“Gorixo áamá niyoní mí ómómiximí nerfna wigf egfápi tñi xixeni wiinfáriní.” urifj nánirini.

¹ Ayínáni áamá wíyo xwiyfá umeararigfá wiyínéní wiyínéní bi osearimíni. Sfá yoparfými Gorixo áamá niyoní mí ómómiximí yarfná “Ayf nání fwí apí enjáriní.” uripaxf imóniŋpí tífáyínémani. Ayf rípi nánirini. Áamá fwí yarigfápi nání xwiyfá umeararigfáyíné, seyiné eni fwí axípi yarigfáyíné enagi nání wíniyo xwiyfá numeariróná sewaniŋfyiné eníniŋf mearinarigfá enagi nání Gorixo mí ómómiximí seaiarfná xwiyfá bi uripaxf imóniprfámani.

² Rípi niyaiwiri nífá imóniŋwini, “Áamá sipí e yarigfáyo Gorixo xwiyfá numeariri prf numamorfná xenwíni bi mé xixeni ayo rfa wiarini?” yaiwinwini.

³ fwí axípi nero aí segf wíniyf fwí yarigfápi nání xwiyfá umeararigfáyíné, wíniyo numeariróná segf axípi egfápi nání piof yaiwinariŋoi? “Xwiyfá Gorixo neameárinfápmi anani múropaxenerini.” riyaiwinariŋoi?

⁴ Gorixo segf fwí yarigfápi rfwmíni omamópoyiniri wá niseawianiri seaiŋpí nání majfá nimóniróná rípi eni riseaimónariní, “O wá ayá wí neawianiri prf apaxf mé mneamamó eri okinimónipoyiniri xwapf ayá wí xwayf naniri

ɲweari yarɲɲɲpɲ peayɲ wianɲpaxɲ imónɲɲɲpɲ yarɲɲɲ.” rɲseaimónarɲɲɲ?

⁵ Oweoɲ, seyɲné dɲɲɲ wakɲsɲ ninɲróná segɲ ɲwɲ yarɲgɲáɲpɲ rɲwɲmɲɲɲ mɲmamoarɲgɲáyo dánɲ sɲá Gorɲxo sipɲ áamá yarɲgɲáɲpɲ nánɲ wikɲ rɲá ápiáwɲɲɲɲɲ nɲwerɲ pɲrɲ umamonɲáyi nánɲ xɲo pɲrɲ seamamonɲáɲpɲ wɲɲɲ wɲɲɲ ɲkwɲkwarɲmɲɲɲɲɲ yárarɲɲoɲ.

⁶ Bɲkwɲyo re nɲrɲɲɲrɲ eánɲɲɲpa, “Gorɲxo áamáyo pɲrɲ numamorɲná wonɲ wonɲ xɲxegɲɲɲ wigɲ néra ugɲáɲpɲ tɲɲɲ xɲxeni pɲrɲ umamonɲárɲɲɲ.” nɲrɲɲɲrɲ eánɲɲɲpa enɲárɲɲɲ.

⁷ Áamá Gorɲxo yayɲ neamerɲ seáyɲ e neaimɲxɲrɲ negɲ wará urɲ mepaxɲ neaimɲxɲrɲ dɲɲɲ nɲyɲmɲɲɲ tɲɲwaéne neaimɲxɲrɲ éwɲɲgɲɲɲrɲ epaxɲpɲ tɲɲɲ xɲxeni nero pɲɲɲ mɲwiárɲ anɲɲɲ minɲ yarɲgɲáyo o pɲrɲ numamorɲná dɲɲɲ nɲyɲmɲɲɲ tɲgɲáyoɲ imónɲpɲrɲ nánɲ wimɲxɲɲárɲɲɲ.

⁸ E nerɲ aí áamá wiwanɲɲyɲ nánɲɲɲ dɲɲɲ nɲmónɲro xwɲyɲá nepaxɲɲɲ imónɲɲɲpɲ aɲkwɲkwɲ nɲwiro nɲpɲkwɲɲɲ mɲmónɲɲɲpimɲ xɲdarɲgɲáyo pɲrɲ numamorɲná xegɲ wikɲ rɲá ápiáwɲɲɲɲɲ wearɲɲɲpimɲ dánɲ pɲrɲ umamonɲárɲɲɲ.

⁹ Áamá sipɲ yarɲgɲá ayɲ ayo xeanɲɲ mɲmenɲɲwɲ ayɲkwɲ mɲrɲpaxɲ imónɲɲɲpɲ wímeánɲárɲɲɲ. Judayɲ e yarɲgɲáyo anɲpaxɲ nɲwímeari aí émáyɲ e yarɲgɲáyo enɲ wímeánɲárɲɲɲ.

¹⁰ Apɲ e nɲwirɲ aí áamá nanɲ yarɲgɲá ayɲ ayo seáyɲ e umerɲ wé ɲkwianɲwɲyo ɲwɲrárɲrɲ nɲwayɲrónɲro ɲweapɲrɲ nánɲ wiirɲ enɲárɲɲɲ. Judayɲ e yarɲgɲáyo anɲpaxɲ e nɲwiirɲ aí émáyo enɲ wiinɲárɲɲɲ.

¹¹ Gorɲxo áamáyo pɲrɲ numamorɲná sɲmɲ sɲmɲ e

nimeri pirí umamoníamani. Sa áamá wigí egíapí tñi xixeni pirí umamonía enagi nání rariñiñi.

12 Áamá Gorixoyá ñwí ikaxí eániñpi mayí nimóniro íwí yarigíáyí aníñpirí nání xwiyá númeáriñá ñwí ikaxí eániñpimi dání numeáriñi “Joxi xwiyá e eániñ apí ñiwiaikiri eníñíñi?” nuriri umeáriñíamani. E nerí aí ñwí ikaxí eániñpi tígíá íwí yarigíáyo o apimi dání xwiyá nuriri umeáriñíani.

13 Ayí rípi naniñi. Áamá xíoyá ñwí ikaxí eániñpimi nepa mixelí surímá aríá wiáríáyí nání Gorixo ñíñí re yaiwiníamani, “Nioniya síñwíyo dání wé róníñí imónigíáyíñi?” yaiwiníamani. Áamá aríá ñiwimáná xixeni xídarigíáyí naniñi “Wé róníñí imónigíáyíñi.” rariñíani.

14 Émáyí —Ayí ñwí ikaxí eániñpi mayí imónigíáyíñi. Ayí wigí ñíñí tñi ñwí ikaxí eániñpi riniñpa nerónáyí, ñwí ikaxí eániñpi mayí imóniñagía aiwí wigí ñíñíyo dání re yaiwiarigíáñi, “Mepaxí imóniri anani nepaxí imóniri enípi, ayí apíñíñi?” yaiwiarigíáñi.

15 Ayí pí pí neróná wigí ñíñíyo dání “Nioni e neríñá sípi ríá yariñiñi?” yaiwiníro “E neríñá naní ríá yariñiñi?” yaiwiníro yarigíapí síwá riniñí inarigíáñi. Ñwí ikaxí Bíkíwíyo eániñpa negí xwioxíyo ení axípi éniñí reániñi? Síwá éniñí inarigíáñi.

16 Xwiyá yayí neainariñí nioni rariñapi riniñpa síá Gorixo xegí xewaxo Jisasomi dání áamá wigí egíapíñi, ñíñí íñimi íkwíroarigíapíñi aí, píñíró winíayi imónáná

ámá nìyonì wigí egíápi t́nì xìxenì pírí umamoníárinì.

“Judayí ñwí ikaxí eánìñpimì dìní nìwìkwíroro aí wiaíkiarígíárinì.” uríñí nánìrìrì.

17 E nerì aí wiyíné “Nene Judayí wírinìñwaénerìrì.” rìnarígíáyíné re yarígíárinì. Ñwí ikaxí Moseso eanípimì dìní nìwìkwíroróná “Negí apimì xídarìñwápimì dánì Gorìxo yeáyí neayimìxemeaníárinì.” rìro seáyí e nìmenìro “Ámá Gorìxoyá ayá t́ñwaéne imónìñwìrì.” rìro yarígíárinì.

18 Seáyí e nìmenìro “Gorìxo ámá e éríxìrìrì wimónarìñpì t́nì xìxenì rìxa nìj́á imónìñwìrì.” rìro “Ñwí ikaxí eánìñpimì dánì nearéwapìyigíene enagí nánì naní imónìñpìrìrì. sìñwí mí nómìxìrane ‘Apì naní imónìñpìrìrì.’ rìpaxenerìrì.” rìro yarígíárinì.

19 “Ámá sìñwí supárígíáyo nene sìñwí t́ñwaéne ananì nìpemeámì upaxenerìrì.” yaiwinarígíápa seyíné dìní re nìyaiwinìro dìní śñá eánìro, “Émáyo uréwapìyipaxí imónìgíáyí ámá wímanì. Ayí nenenìrìrì.” nìyaiwinìro dìní śñá eánìro “Émáyí Gorìxo nánì majíá nero śá yinìñmìrìrì emearígíáyo wíá wókímìxìpaxí imónìgíáyí ámá wímanì. Ayí nenenìrìrì.” yaiwinìro yarígíárinì.

20 “Ámá dìní mamó nerì aríkí yarígíáyo ayíyumí wìpaxí imónìgíáyí, ayí nenerìrì.” yaiwinìro “Ámá sìnì niaíwí dìní mogíáyo uréwapìyipaxí imónìgíáyí, ayí nenerìrì.” yaiwinìro “Ñwí ikaxí eánìñpì t́ñwaéne enagwì nánì ḿkí amìpì nánì nìj́á imónìrane nepaxìñí

imóniṅṅipini rirane yariṅwaénerini.” yaiwiniro yariḡṡárinini.

21 Seyíné e e niyaiwiga warigṡápi nepa nimónirínáyí, áamá wíyo uréwapiyariḡṡáyíné pí nání sewaniṅyíyíné miréwapíní yariḡṡárinini? Áamáyo “Íwí mímeapani.” nuriro aí seyíné eni íwí mímeá yariḡṡáyínéranini?

22 “Meániḡṡáyíné, íwí minipani.” nuriro aí seyíné eni íwí miní yariḡṡáyínéranini? “Áamá xopaikigí nimixiro ‘Negí ṅwápi, ayí rípirini.’ rariḡṡápi nání xwiríá neainarinini.” niriro aí seyíné aṅí ṅwá xopaikigí nání mirininiṅyó nípáwiro íwí mímeapa yariḡṡáranini?

23 Weyí nimeniro “Ṇwí ikaxí eániṅṅipí tṡṅwaéne mimónipa renṅwini?” rariḡṡáyíné, apimi niwiaíkiríná pí nání “Ayí Gorixomi ayá miwimó wé íkwianṅwíyo unṅwiráraniniṅwini.” yaiwiarigṡárinini?

24 Judayíné “Gorixomi xídariniṅwini.” niriro aí sipí api api yariḡṡáyíné enṅagí nání Bíkwiyo xixeni rípi niriṅniri eánini, “Sipí seyíné yariḡṡápipimi dání émáyí Gorixomi ikayíwí umeararigṡárinini.” E niriṅniri eániṅṅipí seyíné nání xixeni rinini.

“Áamá iyí sṡmí sṡó wákwínarigṡápipimi dání Gorixoyá imónarigṡámanini.” uriniṅnánirini.

25 Judayíné ṅwí ikaxí eániṅṅipimi xixeni nixídirónáyí, segí siwí “Áamá o Gorixoyá imóniṅṅí woríani?” yaiwipírí nání iyí sṡmí sṡó wákwínarigṡápi naṅí seaiipaxí aí ṅwí ikaxí eániṅṅipimi niwiaíkirínáyí, iyí sṡmí sṡó

níwákwiníro aí naní seaiipaxí mimóní nerí míwákwinígíáyí yapí imónínjoi.

²⁶ Ámá iyí símí sító míwákwinígíáyí njwí ikaxí eánínjipi xixení nixdíronáyí, iyí símí sító míwákwinígíá aí Goríxo “Ayí ámá nioniyáyíriní.” yaiwiarínjagí nání wákwinígíáyínínj imónínjoi.

²⁷ Judayíné njwí ikaxí eánínjipi tígíáyíné imóníro iyí símí sító wákwiníro egíáyíné aí apimí wiaíkiánáyí, émayí —Ayí iyí símí sító míwákwinarígíáyíriní. Ayí míwákwinígíá aí njwí ikaxí eánínjipi tíní xixení yarígíápimí dání seyíné xwíyíá seaxekwímopaxí mimónípa epíríáraní? Oyi, xwíyíá seaxekwímopaxí epíríáraní.

²⁸ Ayí rípi nání seararínjini. Segí waráyo igí wegíá bimí dání ámá Goríxoyá imónarígíámaní. Wákwinarínjí ámá Goríxoyá wimíxipaxí imónínjipi ení iyí símí seyíné sító wákwinarígíápímaní.

²⁹ Oweoi, ámá nepa Goríxoyá imónígíáyí wigí xwioxíyo ínimí dání e imónarígíáriní. Wákwinarínjí ámá xíoyá wimíxipaxí imónínjipi, ayí wigí dínjío dání imónarígíáriní. Njwí ikaxí eánínjipi xídarígíápimí dání maríái, kwíyí Goríxoyápimí dání ámá oyá imónarígíáriní. Ámá e imónígíáyo wíníyí seáyí e umepíríámaní. Goríxoní umeníáriní.

3

*“Judayí xwíyíá Goríxoyá eánínjipi tígíáyíriní.”
urínj náníriní.*

¹ Ámá iyí símí sító wákwinarígíápimí dání Goríxoyá imónípaxí menjagí nání

píyo dáni Judayene émáyo múronḡwini? Negí wákwinariḡwápimi dáni aga pí nanḡ neaiiarinḡrini?

² Ai, nene Judayene enḡgwi nání amipí nanḡ bi bi obaxí neaímeanḡrini. Nanḡ bi bi obaxíyí xiráni imóninḡpi, ayí ripirini. Gorixo xwiýá xíoyápi Judayí nixídro mewérixiniri neaiapinḡrini.

³ Judayí dinḡ niwíkwíro xwiýá apimi xaiwí á mīxirīpa egá enḡgi nání píoi ripaxirini? “‘Ayí dinḡ niwíkwíro xaiwí á mīxirīpa egá nání Gorixo “Nanḡ e niseaiimfáriní.” urárinḡpi ará ikeamonfáriní. Xixení e enfámani.’ ripaxirini.” riseaimónariní?

⁴ Aga oweoi! Ámá níní yapí rarigá imóninḡgá aí Gorixo nání wí e ripaxí menini. Nepáni nīriri xegí rarinḡpi tīnī xixení yárarinḡorini. Bikwíyo dání axípi re rinini, “Ámá ‘Gorixoxi íwí nene enḡwápi nání xwiýá neameárarinḡpi xixení neameárarinḡini.’ riripírfáriní. Joxí xwiýá rīmeáraníro yaríná xopírárí wirfáriní.” rininḡgi nání re yaiwinḡwini, “Gorixo rarinḡpi tīnī xixení yárarinḡorani?” yaiwinḡwini. Ayínáni “O xegí Judayo ‘E niseaiimfáriní.’ urárinḡpi wí ará ikeamonfámani.” seararinḡini.

⁵ E nerí aí Judayene Gorixomi manḡ niwiaíkirane sipí enḡwápimi dání o nearinḡpi tīnī xó xixení píraninḡ xídarinḡpi sináni piaumimí ninirínáyí, píoi ripaxirini? Ámá wí nene niwiaíkirane sipí yarinḡgwi sinḡwí nīneanirinḡyo dání “Neparini. Ámá wímaní. Sa Gorixoní xó rinḡpi tīnī xixení yárarinḡorini.” yaiwiarinḡgá nání nene re ripaxíraní, “Gorixo

Judayene wikí nĩneaónĩrĩ pĩrĩ nĩneamamorĩná nĩpĩkwĩnĩ miyarĩnĩnĩ.” rĩpaxĩranĩ? “Ámá dĩñĩ nĩpĩkwĩnĩ mamó rarĩgĩápa nĩmori rĩa rarĩñĩnĩ?” nĩmónarĩnĩ.

⁶ Oweoi, wí e rĩpaxĩ menĩnĩ. “Judayene sipĩ enjwápi nánĩ Gorĩxo pĩrĩ nĩneamamorĩná nĩpĩkwĩnĩ miyarĩnĩnĩ.” rĩpaxĩ enjánáyĩ, o arĩge nerĩ ámá nĩyonĩ enĩ pĩrĩ umamopaxĩ imónĩnĩ? O ámá nĩyonĩ enĩ pĩrĩ umamopaxo enagĩ nánĩ wí e rĩpaxĩ menĩnĩ.

⁷ Ámá wo re nĩrĩnĩgĩnĩ, “Ámá wí nionĩ Gorĩxomĩ manĩyo nĩwiaĩkirĩ sipĩ yarĩñagĩ sĩñwĩ nĩnanĩro re yaiwipĩráoi, ‘Ámáyo xĩo xegĩ urarĩñĩpi sĩmĩ e nĩtĩnĩrĩ xixenĩ xĩdarĩño, ayĩ ámá wĩmanĩ. Sa Gorĩxorĩnĩ.’ E nĩyaiwiro omĩ yayĩ numerĩnáyĩ, pí nánĩ o nionĩ ƒwĩ éapĩ nánĩ xwĩyĩá nĩnĩmeárĩrĩ pĩrĩ nĩmamopaxĩrĩnĩ? Sipĩ nionĩ éapimĩ dání ámá Gorĩxo yarĩñĩpi nánĩ dĩñĩ nanĩ nĩmoro yarĩñagĩá nánĩ nionĩ arĩge pĩrĩ nĩmamopaxĩrĩnĩ?” Ámá wo e nĩrĩnĩgĩnĩ.

⁸ Ámá o e nĩrĩnĩpi nepa enjánáyĩ, ámá wí nionĩ yapĩ nĩnĩxekwĩmoro repĩyĩ “Poró e nĩra warĩñorĩnĩ.” rarĩgĩápa axĩpi re oraneyĩ, “Nanĩ imónĩñĩpi sĩñání imĩxanĩ nánĩ ne sipĩ néra owaneyĩ.” oraneyĩ. E nĩsearĩrĩ aí ámá e rarĩgĩáyĩ xixenĩ xwĩyĩá meárĩnĩpĩrĩárĩnĩ.

“Ámá wé rónĩñĩ imónĩgĩáyĩ wí menĩnĩ.” urĩñĩ nánĩrĩnĩ.

⁹ Ayĩnánĩ píoi ranĩréwĩnĩ? “Judayene seáyĩ e imónĩñĩ bĩ neaĩmeanĩ enagĩ nánĩ émáyo seáyĩ e wimónĩñwĩnĩ.” ranĩréwĩnĩ? Wí e ranĩmėwĩnĩ.

Ayí rípi nánirini. Nioní xámi níríríná “Ámá nínenení Judayerani, Gírikíyenerani, negí íwí yarínwápi neaíkwaripeaárinini.” ríxa ráríá enagí nání wí e rípaxí menini.

¹⁰ Bíkwíyo dání rípi rípi nira uníníyí nioní seararínápimi sopíní nonini. Bíkwíyo wí e rípi nírínirí eánini, “Ámá wí aga wé rónígá mimóninjoí. Wo aí e mimónini.

¹¹ Ámá wí nijíá nimóniro ‘Aríge nerí Goríxomi ínimi wurínimíniréini?’ yaiwiarígíámani.

¹² Níni omí ríwí umóagá nání oyá sínwíyo dání ríxa sípí imóninjoí. Wí wé róníní imónínípi yarígíámani. Wo aí e míyaríníriní.” nírínirí eánini.

¹³ Ámí wí e rípi ení nírínirí eánini, “Wígí maníyo dání rarígíápi xwáripá oxoámioanáná piyaní eaarínípníní imónini. Yapí owíwapíyaneyíníro ayá wí nira warígíáriní. Weaxíá sídíní noríná ámá píkíarínípa wígí xwíyíá níríróná axípi yaríníriní.” ení nírínirí eánini.

¹⁴ Ámí wí e rípi ení nírínirí eánini, “Xwíyíá ámayo ikayíwí umearíro ramíxíro yarígíápi wígí maníyo magwí rároní.” ení nírínirí eánini.

¹⁵ Ámí wí e “Ayí ámá opíkianeyínirí aga símí xeadípénarígíáriní.

¹⁶ Ayí nimerígíe aga uyíní níwikáríásáná ríxa ‘Yeyí!’ raríná píní níwiárimí warígíáyíriní.

¹⁷ Ófí ámá níwayíróníro nweapíri nání imóníníyimi wí warígíámani.” ení nírínirí eánini.

¹⁸ Ámí wí e “Ayí ‘Goríxo seáyí e imónínjoríani?’

níyawiwo wí wáyí wiarígfámani.” ení níríní eáníni. Apí apí nira uníñfí nioní seararínápi t́níní xíxeníríní.

¹⁹ Nene níj́fá re imónínwíní. Ámá nímíní ñweagfáyí Goríxomí xwíyfá mañf nexoámoro murípaxf imóníro oyá sñwíyo dání xwíyfá meárínípaxf imóníro epírfa nání pí pí ñwí ikaxf eánínfípímí dání rínínfípí Judayene, apímí xídfírxíní nearepeáríne neararíní.

²⁰ Ayf rípí náníriní. Ámá wí “Ñwí ikaxf eánínfípímí píránínf oxídfímíní.” níyawiwo éfáyí apí t́níní xíxení mé wiwanínfíyí “Nioní níwiaíkirí f́wí éáonírfani?” níyawíní níj́fá e imónarígfáríní. Ayínání ámá ñwí ikaxf eánínfípímí níxídfírxínfípímí dání wí Goríxoyá sñwí t́ñf e dání wé rónígfáyí imónípírfá meníní.

*“Ámá Jisasomí dñf wíkwírófáyí wé rónínjoi.”
urínf náníriní.*

²¹ E nerí aí agwí ríná óf Goríxo xfóyá sñwí t́ñf e dání ámá wé rónínf oimónfpoyníriní wímíxarínfíyí xewaníño ríxa síwá neainfíní. Ñwí ikaxf Moseso eníná níríní eanfípí t́níní xwíyfá wíá rókiamoagfáwa níríro eagfápi t́níní apiaú óf agwí ríná Goríxo ámá wé rónínf oimónfpoyníriní wímíxarínfíyí nání níríní sopínf norí aiwí wé rónínf apí ámá wiwanínfíyí ñwí ikaxf eánínfípímí níxídfírxínfípímí dání imónípaxfípímání. Xegf bí imónínfíriní.

²²⁻²³ Ayf rípí seararíníní. Goríxo ámá go go Jisasi Kiraisomí dñf wíkwíroarínagí níwínírfná “Gf wé rónínf woríní.” rárarínfíní. Ayf rípí

nánirini. Ámá nineneni íwí nerane Gorixo seáyí e imóniní apí éríxini imóninípi mé písfí weárinwá enagwi nání o Judayo xegí bí wiiri émayo xegí bí wiiri nerí yeáyí uyimixemeaníamani. Díní wíkwírófá gíyí gíyí níní nání o “Díní wíkwíroarígíyí, ayí gí wé rónígíyíriní.” rárariníriní.

²⁴ Gorixo wíniyí ení xíxe bí oníipoyiníriní míneaií wá níneawianíriní Kiraisí Jisaso níneapeiríná nearoayíroníipimí dání “Gí wé rónígíyíriní.” rárariníriní.

²⁵⁻²⁶ O áamá “Jisaso nene anínaniginíriní nání wayíá neapeiníriní?” níyaiwiro díní wíkwíroarígíápimí dání wigí íwí yarígíápi yokwarimí wíimiginíriní omí ámayá sínwí anígíe dání ridíyowániní wíáriníriní. E neríná “Níwanínoní wé róniní imóninípi tíní xixení yarínáriní.” éniní níníriní síwá neainíriní. Ayí rípi nání raríníriní. Eníná dání Gorixo kíkíániní nerí “Ámá íwí éfápi nání axíná pírfí oumamómíní.” míyaiwí sa nímúróa núísáná agwí ríná áamá níní “Neparíní. Gorixo wé róniní imóninípi tíní xixení yarínoríní.” yaiwipírfá nání xewaxomí e wíáriníriní. Ayínání Jisasomí díní wíkwírófá gíyí gíyí nání ananí “Wé rónígíyíriní.” rípxoríní.

²⁷ Ayínání áamá go “Nwí ikaxí Moseso níníriní eaníipimí xídarínáipimí dání wé róniní imóniníáoníriní.” níníriní míxí meakínípxí imóniní? Oweoi, nwí ikaxí eáninípi xídarígíápimí dání maríái, sa Jisasomí díní wíkwíroarígíápimí dání wé rónígíyí imónarígíá

enagí nání áamá e rípxá ímónígfáyí wí meníní.

28 Ayínání re neaimónaríní, “Goríxo ‘Áamá ayí wé rónígfáyí.’ níríríná wigí ñwí ikaxí eáníñpí xídarígfápimí dání rárarínímaní. Jisasomí ñíñ wíkwíroarígfápimí dáníníní e ráraríní.” E níneaimónírí uréwapíyaríníwáríní.

29 “Goríxo Judayoní yeáyí uyimíxemeanífa nání imóníñoríní.” ríyaiwiaríñoí? “Émáyó ení yeáyí uyimíxemeanífa nání mimóníñoríní.” ríyaiwiaríñoí? Oweoí, émáyó nání ení imóníñoríní.

30 O ná woní imóníño enagí nání “Áamá ayí gí wé rónígfáyí.” níríríná bí bí yarínagífa níwíníñpímí dání e ráríníámaní. Iyí símí sío wákwínígfáyíraní, sío míwákwínígfáyíraní, sa Jisasomí ñíñ wíkwíroarínagífa níwíníñpímí dáníníní “Wé róníñ ímónígfáyí.” ráríníáríní.

31 Nene re níríranénáyí, “Áamá Jisasomí ñíñ wíkwíroarígfápimí dáníníní Goríxo ‘Ayí wé rónígfáyí.’ ráraríní.” níríranénáyí, “Ñwí ikaxí eáníñpí xwíá oiweníní yarínwíní.” ríseaimónaríní? Aga oweoí! E níríranénáyí, nepa ñwí ikaxí eáníñpímí síkí kí nomíxírí yarínwíní.

4

“Ebíríamo Goríxomí ñíñ wíkwíróagí nání ‘Wé róníñoríní.’ ráríní.” uríñ

1 Negí arío íríño, Ebíríamo —O nene yapí imóníñoríní. O xegí eníñpí nání ñíñ nímorane

“Gorixo apimi dání ‘Ámá wé rónigfáyířini.’ rárariņđřřani?” nírřiranéná píoř ranřwini?

²⁻³ Arřo Ebřřřamo xewaniņo eņř neánřř eņřpimi dání Gorixo “Gř wé róniņoriņi.” nírřřřřř řiņwřřřřř, xewaniņo anani mřřř meakřniņipaxřřini. E nerř ař Břkwřřyo dání píoř nřřřřřř eániņi? “Ebřřřamo ‘Gorixo nepa nřřřřřř.’ niřaiwiri dıņř wřkwřřóagi náni o náni Gorixo ‘Wé róniņoriņi.’ řaiwiárıņřřini.” nřřřřřř eániņagi náni Gorixoyá řiņwřř řřřř e dání mřřř meakřniņipaxřř wř mimóniņi.

⁴ Nene niřřř řipř imónıņwápř náni dıņř omoaneyř. Ámá wo o xegř niņwřř omıņř éřřř náni niņwřř wřáná, “Anřpá wřřřřřřř.” řaiwiariņwámani. “Xegř omıņř éřřř náni řřřř wřřřřřřř.” řaiwiariņwářiņi.

⁵ Niņwřř omıņř řariņwápř náni dıņř e niřaiwirane ař ámá Gorixo “Wé rónigfáyířini.” rárariņřřřř náni dıņř niřmoranéná “Ařř wřřř egřápř řřřř řřřřř řřř wiarřřř?” wř řaiwřpaxřřmani. Ámá nioni gř eņř neánřř řariņápimi dání Gorixo “Wé róniņoriņi.” oriņřřř mé sa omı —O ámá řwř řariņgřáyř řřřř dıņř wřkwřřóagřř niřwiniřřřř anani “Wé rónigfáyířini.” rárariņoriņi. Omı dıņř niřwřkwřřorřřřřřřř, o “Ařř dıņř niřkwřřroariņagřř náni gř wé rónigfáyířini.” řaiwiárariņřřini.

⁶ Nioni řearariņápř řřřř řřřřř eņřřá mřřř ináyř Depito řayř ámá niřwanıņoni eņř neánřř pırániņř oeminiřř řariņgřápimi dání marřřřř, řayř dıņř wřkwřřroariņgřápimi dání Gorixo “Gř wé rónigfáyířini.” rárřagi náni winariņřřřř náni

xwiyíá bí ení níriri re ríńrini,

7 “Ámá wigí ríkíkíríó yarígíápi Goríxo yokwarímí wińí gíyí gíyí yayí owinini. Ámá wigí íwí egíápi Goríxo ríxa yokwarímí wílagí nání ámí ríwéná xwiyíá míméárinipíríá imónígíá gíyí yayí owinini.

8 Ámá wigí íwí egíápi nání Ámináo ríxa díní peá nímorí nání ámí ‘Sípí e enórani?’ míwíaiwipa eníáyí yayí owinini.” Depito e ríńrini.

9 “Yayí ámá Goríxo ‘Wé rónígíáyínérini.’ uráríipimí dání winípaxí imóninípi, ayí ámá iyí símí sío wákwínígíáyíní nánirini.” ríseaimónariní? Sío míwákwínígíáyí nání ení menirani? Bíkwíyo xwiyíá re níriri eáninípi, “Goríxomí Ebíríamo díní wíkwíróagi nání ‘Gí wé róniní worini.’ yaiwíariníriní.” níriri eáninípi nene miní iroariníwá enagi nání re nimónariní, “Yayí apí sío míwákwínígíáyí nání enirini.” nimónariní.

10 Ebíríamo aríge enáná Goríxo “Wé róninorini.” ráriníriní? Iyí símí ríxa sío wákwíninímirani, siní sío míwákwíninímirani? Ríxa sío wákwínináná maríái, siní sío míwákwínináná ráriníriní.

11 Ayí ríwíyoní Goríxo sekaxí re uriniginí, “Ígí wenípi naineníríná ‘Nioní Goríxoyá wonírani?’ yaiwiríá nání iyí símí sío wákwínei.” uríagi o díní siní sío míwákwínináná wíkwíróagi nání “Goríxo ‘Wé róninorini.’ rárinonírani?” yaiwiní nání ígí apí eníriní. Ayínání Ebíríamo ámá iyí símí sío míwákwínígíá aí Goríxomí

diní wíkwíróagí nání “Wé rónígíáyíriní.” rárarinípi nání iwamíó épenjo enagi nání wigí xiáwo írinóniní imóniní.

¹² Síó wákwínígíáyí nání ení wigí xiáwo írinóniní imóniní. Diní míwíkwíró sóní wákwínígíáyí maríái, áamá síó níwákwíníro aí Ebírámo síó míwákwínínáná Goríxomí diní wíkwíronípa axípi wíkwíroarígíáyí nání ení wigí xiáwo írinóniní imóniní.

“Ebírámo diní wíkwíroarínípi dání Goríxo símímaníyo dání urínípi wímaníriní.” uríní náníriní.

¹³ Ebírámo nǎwí ikaxí rinínípi mǎ xídarínagi náníraní, oyá iyí axípa imónígíáyí xídpíríá enagi náníraní, Goríxo xegí símímaníyo dání “Díxí iyí axípa imónígíáyí tǎnǎ aní nímíní segí imóníníáriní.” urínímaní. Xíomí diní wíkwíróagi nání “Wé rónínoríní.” ráríri símímaníyo dání e uríri eníriní.

¹⁴ Áamá diní míwíkwíró nǎwí ikaxí eánínípiníní xídarígíáyo Goríxo Ebírámomí símímaníyo dání “E níseaiimíáriní.” urínípi nepa níwímeari síjwíríyí, áamá Goríxomí diní wíkwíroarígíáyí surímá ero xwíyíá Goríxo urínípi surímá xwíání uxewíearíri epaxíriní.

¹⁵ Ayí rípi náníriní. Áamá nǎwí ikaxí eánínípiníní xíxeni oxídimíníri éáyí wigí níwíakírínípiníní dání Goríxo pírf umamoníápi nání yarígíáriní. E nerí aí nǎwí ikaxí mǎrinípa enánáyí, níwíakípaxí imónínípi ení meníní.

¹⁶ Ayínání Goríxo Ebírámomí “Joxímí dání áamá níyoní naní wíimíáriní.” urínípi áamáyo

níwímeaní ná xegí bí mimóní íní ná á máyo wá níwianírí anípá wíiaríná pí tíní xixení oimónírí nání á máyí níní xíomí díní wíkwíroarígá pí mí dánínì owímeanírí eníríní. Nwá ikaxí eánínípí tígíáyóní owímeanírí enímaní. Ebíríamo Goríxomí díní wíkwíronípa wíkwíroarígá gíyí gíyo ení owímeanírí eníríní. O díní wíkwíroarínwá pí épeno enagí nání níneneníyá negí arí írínóníní imónínoríní.

¹⁷ Bíkwíyo xwíyíá rípi “Goríxoní á má gwí wírí wírí obaxí ayá wí nání xiáwo írínóní imóníwínígíní simíxííní.” nírinírí eánínípí nioní seararíná pí tíní xixení imónínagí nání raríní. Ayínání Goríxo —O á má pegíáyí á mí wíápíní meapírí nání díní síxí uyírí amípí síní mimónínípí oimónírí rírí yarínó, ayí oríní. Ebíríamo díní wíkwíronó, ayí axoríní. Ayínání o “E níseaiimíá ríní.” urínípí bí aríá mikeamoníní. Síní símímaní e tíníní.

¹⁸ Ebíríamo Goríxo “Díxí ráríawéyí obaxí e imónípíríá ríní.” nírinípí xixení nínímeaní á má gwí wírí wírí obaxíyíyá xiáwo írínóní imóníimígíní yagíríní. E nerí Goríxo “E níseaiimíá ríní.” urínípí nání díní nímoríná “ ‘Apímí dání xixení e nímeaníá ríani?’ níyáiwírí díní wíkwíropaxímaní.” wimóníagí aí nímeáwínígíní aníní Goríxomí díní níwíkwírorí níwíkwímóá unínígíní.

¹⁹ E nerí xewanínó imónínípí nání díní nímoríná “Xwíogwí nioníyá 100 nání anwí e enagí nání ríxa yíwí imónínáoníríani?” yáiwírí “Gí apíxí Seraí ení ríxa rípaíwí imóníníríani?”

yaiwiri neri aiwi Gorixomi diŋf wíkwíronŋpí bɪ mɪwáramó aniŋf íá nìxíra nuri

²⁰ Gorixo xegí sím+manŋyo dání “Dìxí apìxí Seraí niaíwí wo xírínfáriní.” uríŋpí nání diŋf nìwíkwíroríná diŋf bɪ bɪ mímó omí yayí numerí eŋf neága nuri xegí diŋf wíkwíronŋpí xaiwí íá nìxíra uŋínigíní.

²¹ Xaiwí íá nìxíra nuríná re yaiwíniginíní, “Gorixo ‘Nìseaiimfáriní.’ nírínŋpí e mepaxoríani? Oweoi, aga xixeni e epaxoríní.” yaiwíniginíní.

²² Ayínání Bìkwíyo nírínirí eáníŋpa Gorixo Ebírámo diŋf e wíkwíroaríŋagí nìwínirí nání “‘Gí wé róníŋf woríani?’ yaiwíniginíní.”

²³ Bìkwíyo dání “‘Gí wé róníŋf woríani?’ yaiwíniginíní.” nírínirí eáníŋpí, ayí Ebírámo náníní míríníní.

²⁴ Nene diŋf neaimonfa nání ení nírínirí eáníní. Gorixomi —Oyá diŋf t́níní Áminá Jisaso xwáripáyo dání wiápínímeanfíriní. Omí diŋf wíkwíroaríŋagwí nání “Gí wé rónígáyíriní.” rárínfene diŋf neaimonfa nání ení nírínirí eáníní.

²⁵ Negí íwí yaríŋwápi yokwarímí neaiinfa nání rídiyowáníŋf wirí nene nání “Wé rónígáyíriní.” rínfa nání x́oyá diŋf t́níní xwáripáyo dání wiápínímeari eno, ayí Jisaso diŋf wíkwíroaríŋwáoríní.

5

“Gorixo áamá x́o t́níní nawíní imónfírxínirí Kiraiso eŋpimí dání pýyá neawfíŋfíriní.” uríŋf

nánirini.

¹ Ayináni Gorixo nene Jisasomi diñf wikwíroarinqagwi siñwí níneaniri “Wé rónigíáyirini.” rárarinqf enagí nání re ripaxíriní, “Nene negí Áminá Jisasi Kiraiso neaiinqpimi dání ríxa Gorixo tñi nawíni piyíá wírininqwini.” ripaxíriní.

² Jisasomi diñf wikwíroarinqwápimi dání Gorixo xfo ámayo wá niwianiri wiarinqpi nání xe nijíá imóniro api wímeáyí imóniro oépayiniri siñwí neaninqenerini. E imóninqwaéne seáyí e Gorixo imóninqpi siwá neaiwninginiri diñf wikwímoarinqwápi nání diñf níá neainariní.

³ Api nánini diñf níá neainarinqmaní. Xeaninqf nene neaímearinqpi nání ení diñf níá neainarinqíriní. Ayí ripi nánirini. Xeaninqf neaímearinqpi, ayí xaiwí neaimixini nání ríá neaímeaariniri diñf níá neainarinqíriní.

⁴ Nene pí pí neaímeaarinqpi xaiwí níneaimíxa úaná Gorixoyá siñwíyo dání mimiwiáro yarinqwaéne imónarinqwáriní. Mimiwiáro yarinqwaéne imóninqagwi naineníranéná “Seáyí e Gorixo imóninqpi siwá neainíníáríani?” niyaiwirane diñf ikwímoarinqwáriní.

⁵ Diñf e nikwímoranéná rípaíwíniñf wí meaaníwámaní. Ayí ripi nánirini. Gorixo xegí kwíyí sixí neamímonípmi dání xewaníño siwá réninqf neaininqf enagí nání, “Nioni seyíné nání aga wá nonarinqonirini.” Siwá éniñf neaininqf enagí nání diñf nikwímoranéná wí rípaíwíniñf meaaníwámaní. Diñf “E neaímeaníáraní?” niyaiwirane wikwímoarinqwápi xixení

neaímeanfárini.

6 Ayí ripi nání “Diní wikwímoarinwápi nání rípaíwíniní meaanfámani.” searariní. Xámi Goríxomi ríwí umoagwaéne ení ófiní nerane xewaníene yeáyí yimíxemeánanirane nání wí mimónináná Goríxo xe oeniri wimónináná áamá Kiraiso yeáyí neayimíxemeámániri nání neapeiníriní.

7 Áamá wé róniní wo nání arirá wíimiginiri anani pepaxí imónigfáyí obaxíraní? Oweoi, aga wíni wíná áríní wa áamá naní wo nání arirá wíimiginiri miní winipaxí imónarigfárini.

8 E neriní aiwi nene ríxa áamá wé róniní nimónimáná enáná marfái, nene siní uyíní wiaríná Kiraiso neapeinípimi dání Goríxo nene nání diní sipí neainípi nání neaíwapíyiníriní.

9 Ayináni re niyaiwirane aiwi, “Jisaso níperfná xegí ragí púpí igfániní neaeámóáná nene nání Goríxo ‘Wé rónigfáyíriní.’ ráriníriní.” niyaiwirane aiwi ripi anípaxí yaiwiníwini, “Ríwéná Goríxo áamáyo pírfí numamorfná Kiraiso enípimi dání yeáyí neayimíxemeanfárini.” yaiwiníwini.

10 Ayí ripi searariní. Nene Goríxo tñni xepíxepá rónináná xewaníno xegí xewaxo penípimi dání xóo tfáminí bipaxí oimónípoiiniri piyá neawíriní enagi nání ripi anípaxí yaiwiníwini, “Goríxo áamáyo pírfí numamorfná ríxa piyá neawíriníene xewaxo níwiápínimeari siní imóninípimi dání yeáyí neayimíxemeanfárini.” yaiwiníwini.

11 Api nánini diní nífá neainarinímani.

Nene negí Áminá Jisasi Kiraiso —O nene Gorixo tñi nawíni imónaníwá nání piyíá neawíriñoríni. O ñiñí sipí ñineairíná neaiñípi nání ñiñí ñimoranéná “Xano Gorixo ení apíñiñí imóniñoríani?” ñiyaiwirane yayí seáyími dání yaríñwáriní.

“Adamo enípiimi dání áamá xwíyíá meárinigíá nimóniro aí Jisaso enípiimi dání wé rónigíá imónigíáriní.” uríñí náníriní.

¹² Ayínáni áamá wo maní wiaíkinípiimi dání xwíá tíyo ñweagíáyí níní íwí epíríá nání épeníriní. Áamá o íwí neríñípiimi dání pení enagí nání áamá níní ení wigí íwí neríñípiimi dání pearigíápi xímeaníriní.

¹³ Nwí ikaxí eániñípi sını menjáná áamá íwí néra wagíá aiwí ñwí ikaxí “Apí mepani. Apí mepani.” ríniñí bí sını mení enagí nání Gorixo wiwaníñíyí ayá udunípaxí enípi íkwí wínamí ñiñwirára pweagímaní.

¹⁴ E neríñí aiwí nene ñijíá re imóniñwíni. Áamá Adamo tíñí e dání ñiñweaxa ñibíro Moseso tíñí e nání ñweagíáyí níní ñípéa wagíáriní. Áamá níní Adamo —O áamá ríwíyo bíníto neaiiníápi nání ñiñí moani nání árixániñí neaiñoríni. Áamá níní o wiaíkinípa míwíákipa nero aí níní ñípéa wagíáriní.

¹⁵ E nerí aí Gorixo wá ñineawianíri anípa neaiñípiimi dání imóniñwápi, ayí Adamo enípiimi dání imóniñwápi tñi xixeni meníni. Ayí rípi nání seararíñi. Áamá o wiaíkinípiimi dání áamá obaxí pegíá aiwí rípi nání anípaxí

yaiwiŋwini, “Gorixo ámayo wá wianiri ámáo, Jisasi Kiraisoyi riniŋo ayá nurimixiri enjipimi dani wiiri enjipi Adamo enjipimi seáyí e nimúrori áamá obaxí ayá wíyo wímeanjirini.” yaiwiŋwini.

16 Ripi nani eni diŋí nimoranená “Gorixo wá nīneawianiri neaiinjipimi dani imóniŋwápi, ayí Adamo enjipimi dani imóniŋwápi tīni xixeni menini.” yaiwianíwini. Adamo wiaíkinj ná biminí dani áamá xwiýá meárinigfáyí imónigfáriní. E nerinŋí aiwi Gorixo áamá ayá wí wiaíkiarinŋagá níwinimáná ayí eni xixeni oniipoyiniri mīyaiwí wá níwianiri wiinjipimi dani áamá obaxí wé róniŋagfái rárininŋíyí imónigfáriní.

17 Nioni searfápi, ayí rīpi seararinjini. Áamá wo Gorixomi manŋyo wiaíkinjipimi dani áamá nīni pearigfá aiwi rīpi imónanfwápi anjipaxí imónini. Nene Gorixo wá ayá wí nīneawianiri wīniyí eni wigí oniipoyiniri mé anipá “Wé rónigfáyínerini.” nearárinŋene Jisasi Kiraiso neaiinjipimi dani diŋí niyiminjipi tīŋwaéne imónirane xfo tīni nawini seáyí e imónirane yanfwáriní.

18 Ayináni nene diŋí rīpi moanigini, “Áamá ná woni wiaíkinjipimi dani áamá nīni xwiýá meárinipaxí imónigfáyí imónigfápa áamá ná woni nīperi wé róninŋí enjipimi dani áamá nīni ‘Xwiýá mayíyirini.’ rináripaxí imónigfáyí imóniro diŋí niyiminjipi tīgíáyí imónipaxí imóniro egfáriní.” moanigini.

19 Ayí rīpi seararinjini. Áamá wo Gorixo “E éirixini.” urinjipi wiaíkinjipimi dani áamá obaxí fwí yarigfáyí imónigfápa áamá ná woni Gorixo “E

éirixini.” urinípi aríá niwirí xixeni xídiñpimi dání áamá obaxí “Wé róniní imónigfáyínérini.” urárininíyí imónipíríárini.

²⁰ Áamá re oyaiwípoyiníri, “Ai, bi onimiápi mīwialkiarini. Aga ayá wí wialkiarini.” oyaiwípoyiníri Goríxo Mosesomi ñwí ikaxí niriníri eáninípi wéyo íá umiriníriní. E nerí aí xó áamá ayá wí niwialkia ugíapi tñni xixeni wá niwiaga mú wiárf nimúrori niwiaga uníriní.

²¹ Áamá nñni wigí íwí nerinípi dání pearigíapa nñni ení Goríxo wá niwianíri “Wé róniní imónigfáyíriní.” ráraninípi dání diñí niyimínipi —Api negí Áminá Jisasi Kiraiso enípi dání neaímeaarinípiní. Api tígfáyí imónipírífa nání wigí niwialkia ugíapi tñni xixeni wá niwiaga mú wiárf nimúrori niwiaga uníriní.

6

*“Kiraiso tñni nawini ikárininíwaéne xó tñni per-
ane wiápñimearane eníwaénéniní imóniníwini.”
uriní nánirini.*

¹ Goríxo íwí áamá ayá wí niwialkia warigíapi tñni xixeni wá niwiaga úimiginíri yariníagi nání píoi raníwini? “ ‘Goríxo ámi bi tñni wá oneaw-ianiníri ámi íwí bi tñni néra owaneyi.’ oraneyi.” ríseaimónariní?

² Oweoi, aga wí e mirípa oyaneyi. Siní íwí mepa oépoyiníri ríxa piyíniní imóniníwaéne aríge nerane íwí néra waníwini?

³ Ripi nání seyíne siní majíá rimóniníoi? Nene Kiraisi Jisaso tñni ikárininíwaéne imónani nání wayí nímearanénáyí, nene ení xó penípániní

níperane xfo tñi nawíni ikárinani nání wayf meanwáriní.

⁴ Ayínáni negí wayf meanwápimi dání Kiraiso tñi nawíni nikáriniríná xfo níperi xwáyo weyárinínpáníñf nene ení níperane xwá neaweyáriníñenéníñf imóníñwanigíni. Kiraiso nípémáná xanoyá ení eáníñf múróníñf imóníñfpí tñi ámi síñf nerí wiápnímeanípa nene ení xámi fwf nání dñf síx uyagwápi pñi níwiárirane síñf imíriníñf mimóníñfpí oxíraneyínirí wayf nímearanéná xwá neaweyáriníñenéníñf imóníñwanigíni.

⁵ Nene xfo tñi nawíni nikárinirane nání xfo penípa nene ení penwaénéníñf imóníñagwi nání rípi ení añipaxí imóníni. Xfo wiápnímeanípa nene ení axípi wiápnímeaníwáriní.

⁶ Nene nijá re imóníñagwi nání e rípxíríni. fwf nání síní áxenwarf minípa yaníwá nání xámi dñf síx uyagwápi síní muyipa éríxínirí nene Jisaso tñi nikárinirí nání xfomi yoxáfpámi níyekwíroáriróná xámi fwf nání dñf síx uyagwápi ení yoxáfpámíñf yekwíróñíñigíni.

⁷ Ayf áamá ríxa péfáyf síní fwf nání áxenwarf miní gwíñíñf wíkweawárfá enagi nání raríñíni.

⁸ Kiraiso péáná nene eníñíñf penwá enagi nání dñf níwíkwírorane rípi ení yaiwíñwíni, “O tñi nawíni dñf níyíñíñf imóníñfpí tñíwaéne imónaníwáriní.” yaiwíñwíni.

⁹ Ayf nijá rípi imóníñagwi nání e yaiwíñwíni. Kiraiso nípémáná xwáripáyo dání níwiápnímeari nání ámi bí penfámani. Píyf áamá pearígfápimi síní arfá wíaxídfíná nání

mimóniní.

¹⁰ Ayí rípi nániríní. O niperíná ná wínání íwí áamá yarígíápi nání penjínigíní. E nerí aí ríxa níwiápiínímeari síñí nimónirí níñwearíná Goríxomí wé íkwianwíyo ouñwirárimínirí nání ñweaní.

¹¹ Ayínání seyíné ení “Nene ríxa penjwaénéníñí imóníñwaéne íwí nání síní áxenwarí miní enwaéneríani?” yaiwiníro “Kiraisí Jisaso tíní nawíní ikáriníñwápimí dání Goríxomí wé íkwianwíyo uñwiráraní nání síñí imóníñwaéneríani?” yaiwiníro éfírxíní.

¹² Ayínání “Negí wará nípepaxí imóníñírí íwí nání míñí inaríñwápi síní yaní nání áxenwarí xe níneaiga ouní.” mīyaiwipaní.

¹³ Segí síkwíraní, wéraní, íwí nání íeapá seaináná “Ayí apí nání ríá imóníní?” níyaiwimáná “Apí tíní xe íwí oemíní.” níyaiwirí sípí mepaní. Áamá nípémáná ámí síñíníñí imónígíáyíné, sewaníñíyíné aníñí Goríxoyá oimónaneyíníro míní winípoyí. Segí wéraní, síkwíraní, apí tíní Goríxo nání wé róníñí imóníñípiní oyaneyíníro ení omí míníníñí winípoyí.

¹⁴ Seyíné Goríxoyá síñwíyo dání áamá wé róníñí imónípírfá nání ñwí ikaxí níriníriní eáníñípi íá míseaxenwiráriní Goríxo ayá nísearímíxirí arírá seaiaríñagí nání íwí nání íeapá seainaríñípimí aríá wíaxídípírfá nání mimónípa éfírxíní.

“Wé róníñípi yaní nání áxenwarí iníñwaéneríní.” uríñí nániríní.

15 Ayínání píoi raniréwini? “Nwí ikaxí nírinirí eáníñpi mĩneaxenwiráriní ríxa Gorixo ayá nĩnearimĩxirí arirá neaiarinagí nání ananĩ fwi néra owaneyi.” raniréwini? Oweoi, aga wí e rĩpaxí menini.

16 Seyíne bikirainí warigíáwa yarigíápi nání re miyaiwipa reñoi, “ ‘Mĩraxwí o nĩmení nání oyá xináíniniñí nimóniri omiñí owiimini.’ niyaiwiri e nimónirínáyí, o pí pí uríipimi aríá wiaxídiní nání xegí xináíniniñí imóniñorini.” miyaiwipa reñoi? Bikirainí warigíáwa yarigíápa seyíne ení axípi imóniñoi. “fwi nání feapá neainarinípi yani nání rimóniñwini?” niyaiwiro apini íá nixirirónáyí, xináíwayíneniñí nimóniro api néra núfasána aníniptírarini. E mepa nero “Gorixo wimónarinípi yani nání rimóniñwini?” niyaiwiro íá nixirirónáyí, xináíwayíneniñí nimóniro xixeni aríá yímiñí néra núfasána wé róniñí imóniptírarini.

17-18 E nĩseariri aiwi seyíne xámi fwi yaniro nání xináíwayíneniñí nimóniro áxenwarí niniro aiwi agwi sini e miyarini. Ríxa xwiýíá searéwapíyaríná aríá nĩwiro xirigíápi xixeni oxídaneyiniro yariñoi. Seyíne fwi nání feapá seainariní áxenwarí niniro gwíniñí seayinagípi ríxa seaíkweawáriní enagí nání wé róniñí imóniñpi epííá nání apimi xináíwayíneniñí imónigíarini. Ayínání Gorixomi yayí wiarini.

19 Ámaéne xwiýíá aríá nĩwiranéná aníni “Ayí api nání ríá rarini?” miyaiwí yariñwaéne enagí nání nioni dñí re yaiwiñini, “Xegí rininiñpi tñi nĩríná apaxí mé nijíá mimónipa epaxí

enagí nání sa ámaéne yarínwápi t́nńi níkumíxiri ourímńi.” nıyaiwiri seararínńi. Xámı seyńné segı wé nánıranı, sıkwı nánıranı, “Ayı apı t́nńi ıwı nánı rıa imónıńıńı?” nıyaiwiro xe apı t́nńi nıpıkwnı mimónıńıpı ero rıá kıroo oyaneyınrı neróná rıkıkırıó ámı bı t́nńı bı t́nńı yagıápa agwı rına re éřıxını. Segı wé nánıranı, sıkwı nánıranı, “Ayı apı t́nńı wé rónıńı imónıńıpı emı nánı rıa imónıńıńı?” nıyaiwiro apı yanı nánı áxenwarı oinaneyınıro éřıxını. E nerıńıpımı dánı sıyıkwı mınıgıáyıné imónıřıxını.

²⁰ Ayı rıpi nánı seararínńı. Xámı seyńné ıwı yanıro nánı xınáıwayınénıńı nimónıro áxenwarı nınıroná wé rónıńı imónıńıpı nánı éřıxınırı mıseaxenwirárinıřı.

²¹ Segı ıwı xámı yagıápi nánı “Pını yagwářanı?” nıyaiwiro ayá seainarınıpı pí nanı seaiıagırını? Ámá apımı dánı sa anınıpırıá enagı nánı nanı bı seaiıagımanı.

²² E nerı aí seyńné ıwı epırıa nánı ıeapá seainagıpımı dánı rıxa gwınıńı seaıkweawarınıyıné nimónımáná Gorıxo wimónarınıpı epırıa nánı xınáıwayınénıńı nimónıro yarınagıa nánı nanı rıpi seaiıarını. Sıyıkwı bı mınıgıáyıné seaimıxiri dıńı nıyımınıpı tıgıáyıné imónıpırı seaimıxiri yarını.

²³ Ayı rıpi seararínńı. Ámá nıgwı omıńı neróná wigı éřápi nánı nıgwı meaarıgıápa ámá ıwı éřápımı dánı anınıpırıárını. E nerı aiwı Gorıxo xıxe nánı mınıapı anıpa neaiaparınıpı

—Apî dîŋî nîyîmîŋî imónîŋîpîrîni. Apî negî Ámîná Jîsasî Kiraiso tîni nawîni ikârîniŋwaéne neaiaparîŋîrîni.

7

“Peŋwaénénîŋî imónîŋwaéne ŋwî ikaxî eánîŋîpî sîni íánîŋî mîneaxeŋwîrârîni.” urîŋî nánîrîni.

¹ Gî nîrîxîmeáyîné, áamá mîpé sîni sîŋî nîŋwearîná ŋwî ikaxî rîniŋîpîmî xîdîpîrîfa nánî uxeŋwîrârîniŋîpî nánî sîni majîá rimónîŋo? Ŋwî ikaxî rîniŋîpî nánî nijîá imónîgîáyîné enagi nánî rarîŋîni.

² Ewayî ikaxî rîpî nánî dîŋî nîmoranéná nionî seararîŋápi ananî dîŋî mopaxîrîni. Apîxî oxî nîmeánîrîná ŋwî ikaxî “Oxî nîmeánîrîná o tîni anîŋî kumîxîniŋîrîni.” rîniŋîpîmî dánî oxo sîni ŋweanáná o tîni nawîni ŋweanfa nánî íánîŋî xeŋwîrârîni. E nerî aí oxo nîperînýyî, ŋwî ikaxî ímî xegî oxo nánî íánîŋî xeŋwîrârîniŋîpîmî rîxa rakiowârîni.

³ Ayînánî íyá oxo mîpé sîni sîŋî ŋweanáná omî pîni nîwiârîmî nurî womî meánáná “Áamá o oyá apîxîrîni.” rîpîrîfârîni. E nerî aí íyá oxo péányî, ŋwî ikaxî o nánî íánîŋî xeŋwîrârîniŋîpîmî rîxa rakiowârîniŋî enagi nánî í nurî womî meánîagi aí “Áamá o oyá apîxîrîni.” rîpîrîfâmani.

⁴ Ayînánî gî nîrîxîmeáyîné, áamá pegîáyî pí pí ŋwî ikaxî rîniŋîpî sîni íánîŋî mîxeŋwîrârîniŋîgîápa seyîné enî Kiraiso tîni nawîni ikârîniŋîgîáyîné, xîo peŋîpîmî dánî rîxa pegîá enagi nánî sîni ŋwî ikaxî eánîŋîpîmî dánî

wé róniŋŋ oimónaneyiniro xídiþírfa nání íániŋŋ miseaxenwiráriní. Seyíné ení áamá wo t́níní — O nípémáná ámí siŋŋ nerí wiápínimeañoriní. Seyíné ení áamá o t́níní nawíní níkumixiníro Gorixo nání neróná íkfa sogwí nanŋ wearinŋna yapí imónf́rixinirí ŋwí ikaxí nírínirí eániŋŋþí siní íániŋŋ miseaxenwiráriní.

⁵ Ayí ríþí nániríní. Nene siní Jisasomí diŋŋ mîwíkwíró áamá wigí diŋŋyo níxídiróná yarigápa neranéná íwí nání íeapá neainarínŋþí ŋwí ikaxí eániŋŋþimí dání siwániŋŋ neapiomeaagíriní. E yagí enagí nání anínaníwá nání íkfa sogwí sipí wearinŋna yapí yagwáriní.

⁶ E nerí aí ríxa penwaénéninŋŋ nimónirane nání ŋwí ikaxí eániŋŋ xámí íániŋŋ neaxenwirárininŋþimí dání gwíninŋŋ neaíkweawárininŋeneriní. Ayínání agwí nene Gorixomí nuxídiranéná xámí ŋwí ikaxí ríwaminŋŋ eagíapimíní siŋwí níwínaxídirane yagwáþimí mé ámí siŋŋ bí, xíoyá kwíyí neaíwapíyarínŋþimí níxídirí yarínŋwiní.

“Ŋwí ikaxí nírínirí eániŋŋþí íwí nání siwá neapiomeaarínŋŋríní.” urínŋ nániríní.

⁷ Ayínání píoi raniréwiní? “Ŋwí ikaxí eániŋŋþí sipiríní.” raniréwiní? Oweoi, wí e ríþaxí meníní. Níwaninŋoní ŋwí ikaxí eániŋŋþí ía mîropa nerí siŋwiríyí, aríge nerí “E neríná ayí íwí rfa yaríniní?” yaiwiminirí enáríní? Ŋwí ikaxí “Amíþí wayá siŋwí íwí mîwinípa eríní.” rininŋþí meánípa nerí siŋwiríyí, nioní aríge apí nání nijf́a nimónirí “Siŋwí íwí níwíniríná ayí íwí rfa yaríniní?” yaiwiminirí enáríní?

⁸ Íwí nání íeapá ninaríñpí ñwí ikaxí “Síñwí íwí mîwîñipa eríñí.” rîñíñpîmî dání ananí amîpî xîxegíñí síñwí íwí owîñîñîrî nání síwá nîpiomeañîrîñí. Síñwí íwí wîñîmîfá nání apî apî síwánîñî nîpiomeáagî apî e enárîñí. Ñwí ikaxí “E mepaní. E mepaní.” rîñíñpî mîrîñîpa nerî síñwîrîyí, íwí nání íeapá neainaríñpî síwá wî mîneaiapiomeapaxí imónîmîñîrî enî menagî nání seararîñîñí.

⁹ Eníná nionî ñwí ikaxí eánîñpî nání majíá nimónîrîñá “Ananí nañonîrîñí.” nîyaiwinîrî maiwí ñweaagárîñí. Íná íwí nání íeapá ninaríñpî nîñîmeámî sánîñî nîmewéagî aiwî nionî ñwí ikaxí eánîñpî nání rîxa nîjîá nimónîrîñáyí, íwí nání íeapá ninaríñpî saiwiárîñîñî nîñîrîñí. E níagî nání nionî “Íwí yarîñáonîrîñí?” nîyaiwinîrî “Gorîxoyá síñwíyo dání anîñîmîgîñîrî yarîñáonîrîñí?” yaiwinîñanigîñí.

¹⁰ “Ñwí ikaxí eánîñpî nionî nîxîdirîñá dîñî nîyîmîñî imónîmîfá nání imónîñpîrîñí?” xámî dîñî e nîyaiwirî aí píráñîñî nîjîá nimónîrîñá apî síwá rénîñî nîñîrîñí, “Joxî dîñî nîyîmîñî imónîñoxîmanî. Nanîñîrîárîñí.” Síwá énîñî nîñîrîñí.

¹¹ Íwí nání íeapá ninaríñpî ñwí ikaxí eánîñpîmî dání síwá nîñîpiomeañîñá yapî nîñîwapîyîrî nánîñîmîfá nání nîñî enagî nání rarîñîñí.

¹² Ayîñánî re nîyaiwirane nîjîá imónîñwîñî, “Ñwí ikaxí eánîñpî Gorîxo tíámîñî imónîñagî nání awíaxí imónîñpîrîñí. Ñwí ikaxí eánîñpîmî

dáni sekaxí rîniñîyí nîni awiaxí imónîni. Wé rónîñî imónîñîpî nánî rîniñî nanî imónîñîpî nánî rîniñî yarîñîyîrîni.” E niyaiwirane nijîá imónîñwîni.

¹³ Ayînanî “Nanî imónîñî apî nionî anînimîa nánî nimîxiñîrîni.” rîminîréni? Oweotî, wî e rîpaxí mimónîni. Gorîxo nionî rîpiaú yaiwîwîngîniñî íwî nánî íeapá ninarîñîpî xe íwî enîa nánî wîwapîyirî anînimîa nánî wimîxiñî oenîrî sîñwî nanîñîniñîni, “Íwî nánî íeapá ninarîñîpî re enîrîani? Nwî ikaxîpîmî dání — Apî nanî imónîñîpîrîni. Apîmî dání anînimîa nánî nimîximîniñî enîrîani?” yaiwirî “Nwî ikaxí rîniñîpîmî dání sîwá nîpiomeaarîñagî nánî íwî ayî aga xwîrîá nîniñîpaxí imónîñîpîrîani?” enî yaiwirî éwîniñîniñî íwî nánî íeapá ninarîñîpî xe íwî enîa nánî wîwapîyirî anînimîa nánî wimîxiñî oenîrî sîñwî nanîñîniñîni.

“Íwî nánî íeapá neainarîñîpî áxenwarîñîñî neaiárarîñîrîni.” urîñî nánîrîni.

¹⁴ Nene nijîárîni. Nwî ikaxí eánîñîpîmî dání kwîyî Gorîxoyápi xîo wimónarîñîpî nánî sîwá neaiarîñagî aí íwî nánî áxenwarî nînarîniñîni enîagî nánî nionî gî nimónarîñîpîmî xîdarîñîrîni.

¹⁵ Ayî rîpi seararîñîni, “Nionî yarîñîpî nánî ududî ninarîni. ‘Apî oemîni.’ nimónarîñîpî mé sîpîpi, xwîrîá ninarîñîpî aí yarîñîrîni.” seararîñîni.

¹⁶ Nionî “Sîpi apî mepa oemîni.” nimónarîñîpî nerînáyî, ayî “Nwî ikaxí rîniñîpî nanî imónîni.” rîniñîpî tîni xîxenîñîñî nîrîrî woákîkî yarîñîni.

17 Ayínáni “Nioni sipí apí oemini.” nimóníagi nání e yarínámani. Íwí íeapá ninaríní gí xwioxíyo nironípmi dání ninána sipí e yarínáriní.

18 Nioni “Naní imónínípi oemini.” ninimónirí aiwí wí mepa nerí nání díní re nīyairí nījá imóníníni, “Gí xwioxíyo —Nioni gí díníyo dání ninimónirí xídarínápi nání raríníni. Gí xwioxíyo nīpíkwini mimónínípiní ríá níníni?” nīyairí nījá imóníníni.

19 Ayí apíriní. “Naní imónínípi oemini.” nimónarínípi mepa nerí sipí “Mepa oemini.” nimónarínípi yarínáriní.

20 Nioni “Sipí mepa oemini.” nimónarínípi yaríná enagi nání ayí nīwanínóni “Sipí apí oemini.” nimóníagi nání e yarínámani. Íwí íeapá ninaríní gí xwioxíyo nínínípmi dání yarínáriní.

21 Ayínáni nioni íníná yarínápmi dání síjwí re anímeáníni. “Naní oemini.” nimónarínóni sipí nání íeapá ninaríní gí xwioxíyo nínínípi pírí nīrakiaríníni.

22 Gí díní tíní jwí ikaxí Goríxo rínípi nání díní nīmoríná “Ayí naníriní.” nīyairí yayí ninarínagi aiwí

23 gí xwioxíyo nínínípmi dání nīarínípi xegí bī imónínagi anímeáníníni. Gí xwioxíyo nīpíkwini mimóníní nínínípi, ayí jwí ikaxí Goríxoyá gí díní tíní “Apí naní ríá ríníni?” yairínápi tíní apiaú mīxíníní inaríní. Apí nínínípi íwí nání íeapá ninarínípi nání gwíníní nījárinaríní.

24 Ai, nioni e imónínáoní enagi nání íkíníní sipí

nimíxáriníni. Wará aníni mífa nání imóniñrí tñjaóni íwí nání íeapá ninaríñí gwíniñí jaríniñípi go níkweawáripaxí imónini?

²⁵ Ai, negí Áminá Jisasi Kiraiso neaiiñpimi dání Goríxo neaíkweawáripaxí imóniñagí nání omí yayí owianeyí. Ayínání nioní nira úapí, ayí rípi seararíñini, “Nioní gí dñí tñí ‘Nwí ikaxí Goríxo ríñípi oxídímíni.’ nínimónirí aiwí íwí nání íeapá ninaríñí nání gwíniñí jaríniñípi —Apí nípíkwini mimóniñí gí xwioxíyo níníñpíriní. Apimí xídaríñarini.” seararíñini.

8

“Goríxo wimónariñpimi xídaníwá nání oyá kwíyípi neaiapíñrini.” uríñí nánirini.

¹ Ayínání Kiraisi Jisaso tñí ikáriníñwaéne omí dñí wíkwíróaná “Wé rónígíayíriní.” ríniñípi tñí xixení nimónirane nání siní xwíyá bí neameáripaxí mimóniñwini.

² Goríxoyá kwíyípi —Apí Kiraisi Jisaso tñí ikáriníñwaéne dñí niyimíñí tñwaéne imónani nání neaimíxariñpíriní. Apí dñí neaxíxéroariñpimi dání íwí nání íeapá neainaríñí nene neaaníni míxariñípi neaíkweawáriní enagí nání “Sini xwíyá neameáripaxí mimóniñwini.” seararíñini.

³ Nwí ikaxí eániñpi tñí xixení oxídaneyiniríná nípíkwini mimóniñí xwioxíyo neaíniñpimi dání ení míneaeánariñagí nání nene mepaxí imóniñwápi, ayí Goríxo neaiiñrini. Xegí xewaxo —O wará íwí nání

ƒeapá neainariɛene inɛɛwápa axɛpi inɛɛorɛnɛ. O negɛ ƒwɛ yarɛɛwápi yokwarɛmɛ neaiɛnɛ nánɛ Gorɛxo rɛɛɛyowánɛɛ ɔenɛrɛ nɛwɛrɛnapɛrɛná ƒeapá neainariɛɛpi nánɛ gwɛnɛɛɛ neajárɛɛɛpimɛ xwɛyɛá umeárɛɛrɛnɛ.

⁴ Agwɛ nene nɛpɛkwɛnɛ mimónɛɛɛ negɛ xwioxɛyo neaɛnɛɛpimɛ nɛxɛɛrɛɛɛpimɛ dánɛ marɛáɛ, xegɛ kwɛyɛpi e ɛɛrɛxɛnɛrɛ e ɛɛrɛxɛnɛrɛ sɛwá neaiarɛɛpimɛ nɛxɛɛrɛɛɛpimɛ dánɛ ɛwɛ ikaxɛ Gorɛxo xɛo rɛɛɛpi ɛɛnɛ xɛxɛnɛ xɛɛnɛ nánɛ ƒeapá nánɛ gwɛnɛɛɛ neajárɛɛɛpimɛ xwɛyɛá umeárɛɛrɛnɛ.

⁵ Ámá nɛpɛkwɛnɛ mimónɛɛɛ wigɛ xwioxɛyo inɛɛɛpimɛ xɛɛarɛɛɛyɛ apɛnɛ sɛmɛ e ɛnarɛɛɛrɛnɛ. Ámá Gorɛxoyá kwɛyɛpi sɛwá wiarɛɛɛpimɛ xɛɛarɛɛɛyɛ enɛ apɛ sɛmɛ e ɛnarɛɛɛrɛnɛ.

⁶ Ámá nɛpɛkwɛnɛ mimónɛɛɛ wigɛ xwioxɛyo inɛɛɛpi sɛmɛ e ɛnarɛɛɛyɛ nanɛnɛpɛrɛa aɛwɛ ámá Gorɛxoyá kwɛyɛpi sɛwá wiarɛɛɛpi sɛmɛ e ɛnarɛɛɛyɛ dɛɛɛ nɛyɛmɛɛ ɛɛɛyɛ imónɛro nɛwayɛrónɛro ɛwearo epɛrɛrɛnɛ.

⁷ Ayɛ rɛpi nánɛrɛnɛ. Ámá nɛpɛkwɛnɛ mimónɛɛɛ xwioxɛyo inɛɛɛpi sɛmɛ e nɛɛnɛrɛ yarɛɛyɛ “Nwɛ ikaxɛ Gorɛxoyápi xɛɛpaxɛnɛrɛnɛ?” mɛyáiwɛ nero nánɛ omɛ sɛmɛ ɛɛnɛ nɛwɛro yarɛɛyɛrɛnɛ. E yarɛɛyɛ ɛwɛ ikaxɛ Gorɛxoyá wɛ epaxɛ mimónɛɛɛyɛrɛnɛ.

⁸ Nɛpɛkwɛnɛ mimónɛɛɛ xwioxɛyo inɛɛɛpi yanɛ nánɛ imónɛɛyɛ Gorɛxo yayɛ winɛnɛa nánɛ enɛ wɛ epaxɛ menɛnɛ.

⁹ Nɛpɛkwɛnɛ mimónɛɛɛ xwioxɛyo inɛɛɛpimɛ xɛɛarɛɛɛyɛ e nimónɛro aɛ seyɛné axɛpi gwɛnɛɛɛ

míseajáríní Goríxoyá kwíyípi api éríxíníri api éríxíníri síwá seaiarínípiimi xídarígáýínéríní. Kwíyí Goríxoyá nepa segí xwioxíyo searónányí, e imónígáýínéríní. Ámá go gomi Kiraisoyá kwíyípi mironánáyí, ayí oyáo mimóníhagi nání seararíní.

¹⁰ Kiraiso xegí kwíyípiimi dání segí xwioxíyo searónányí, íwí egíápi nání segí wará nípepíríá nání ríxa imóníhagi aí Goríxo “Wé rónígáýíríní.” ríxa ráríní hagi nání segí dínípi ríxa níyíminí imóníní.

¹¹ Kwíyí Goríxoyápi —Api Jisaso xwáripáyo dání wiápínímeanípiiríní. Api segí xwioxíyo searónányí, Kiraisí Jisaso, píyí éaná ámí síní wímíxíno seyíné ení segí warápi —Api urí epaxí imóníhapiiríní. Segí warápi xegí kwíyí seyíné searónípiimi dání síní seaimíxíníáríní.

“Kwíyí Goríxoyápi xíoyá niaíwí imónani nání neaimíxíní.” uríní náníriní.

¹² Ayínání gí nírixímeáyíné, rípi osearímíní, “Goríxo naní bí ríxa e neaiirí bí síní neaiirí eníá hagi nání nene nípikwíní mimóníní negí xwioxíyo ínínípiimi xídání nání síní fáníní míneaxenwíráríní ríxa xegí kwíyípi síwá neainarínípiimi xídání nání fáníní neaxenwíráríní.” osearímíní.

¹³ Ayí rípi nání seararíní. Seyíné nípikwíní mimóníní ínínípiimi níxídírónáyí, nanínípiíáríní. E nerí aí Goríxoyá kwíyípi seaiwapiyarínípiimi níxídíríníyo dání íwí nání íeapá seainarínípi píkímoarígápáníní nerínáyí, díní níyíminí tígáýíné imónípiíáríní.

20-21 Ayí rípi nání e nerí ηweaηoi. Amípi o imíxíηípi Adamo íwí épéáná urí néra úwíngíníri ramíxíηíyí aníηí míramíxárinípa erí seáyí e imóníηí niaíwí Goríxoyaéne gwíníηí neaíkweaawáraná imónaníwápi tñí axípi imóníri éwíngíníri ramíxáriníηíri. Amípi xío imíxíηípi xegípi ramíxáriníηímaní. Ríwéná ámi píraníηí imíxíimíngíníri Goríxo ramíxáriníηíri.

22 Nene níjíríni. Apíxí niaíwí xírímíníri nání “yeyí” rírí ríníηí winíri yaríηípa amípi níní Goríxo imíxíηíyí ení ámi míramíxáriníηí imónímíáníri nání axípíníηí “yeyí” rírí ríníηí winíri yaríηíri.

23 “Yeyí” rírí ríníηí winíri yaríηípi, ayí apíní maríái, ámaéne Goríxoyá kwíyípi —Apí amípi ná ríwíyo neaiapímíáníri níwákwíníniηí neaiapíηípiríni. Apí tíηwaéne ení Goríxo negí warápi síηí inaní nání nearoayírorí xío xegí piaxí neamení nání neaimíxíri enííná nání “yeyí” nírirane xwayí nanírane ηweaηwíni.

24 Goríxo yeáyí neayímíxemeáagi nání amípi naηí xío neaiíníapi nání díηí níwikwímorí ηweaηwíni. E nerí aí amípi nene díηí níwikwímóá waríηwápi ríxa níneaímeari síηwíríyí, síní api oneaímeanirí díηí wikwímopaxí meníni. Ámá díηí wikwímóarígíapi ríxa wímeááná síní api nání díηí míwikwímopa yaríηagíá naní raríηíni.

25 E nerí aí nene “Goríxo seáyí e imóníηí api neaimíxíníáríni.” yai-wiaríηwápi síní míneaímeapa enáná díηí níwikwímoranénáyí, símí níxeadípénírane gíní

gíná neaímeaníríenínjónírí anínj miní xwayí nanírí njweaarínjwáriní.

26 Negí dínj wíkwímoarínjwápimí dání dínj sixí ínarinjwápa Goríxoyá kwíyípi ení omí dínj owíkwíroaneyínírí neríná ení meáninjwaéne arírá neaiarinjíríní. Omí ríxínj nuríranéná “Apí urípaxíríani?” miyaiwí majíá yarínjagwí aí kwíyí xaminjpi xwíyíá tíní murípaxí imónínj araríxí níríríná apaxípánínj nimónírí neauriyarinjíríní.

27 Neauriyaríná Goríxo —O ananí ámayá xwioxíyo adadí níwírí pí pí dínj moarígápi nání nijíá imónarinjoríní. O xegí kwíyípi xíoyá ámaéne nání níneauriyíríná gí ámayí e imónífríxínírí wimónarinjípíní neauriyarinjagi nání pí pí urarinjipi nání ananí nijíá imóníní.

28 Nene nijíá re imónínjwíní. Amípi níní Goríxomí dínj sixí uyarígíáyo wímeaarínjipi nanj imónínjipírání, sipí imónínjipírání, oyá dínj tíní nanj wimíxíníá nání wímeaarínjíríní. Ámá xíoyá imónífríxínírí yaiwiáragípi tíní xíxení imónífríxínírí wéyo íá umírínjío e wíiarínjíríní.

29 Ayí rípi náníríní. Ámá amípi níní síní mimónínjáná xío yeáyí uyimíxemeaníá nání xámí nijíá imónínjyí xewaxo imónínjipa ayí ení axípi nimóníríná Kiraiso xíráónínj imónírí xogweá obaxínínj ténj imónírí eníá nání repeárinjíríní.

30 Repeárinjío apíní níwírí píní míwiárí áamá xíoyá imónífríxínírí wéyo íá umírínjíríní. Wéyo íá umírínjío apíní níwírí píní míwiárí “Gí íwo upeínjipimí dání dínj wíkwíroarinjagíá nání wé rónínj imónígíáyíríní.” rárinjíríní. E rárinjío apíní níwírí píní míwiárí seáyí e xío imónínjipa

ayí ení axípi imónipíríá nání wimíxíñíriní.

“Díñí sípí Goríxo nene nání neaiaríñípi wí pírí rakipaxí mimóníní.” uríñí náníriní.

³¹ Goríxo apí apí e neaiñí enagi nání píoi raniréwíní? O nene tíní nawíní imóníñagwí nání go símí tíní neaipaxí imóníní? Oweoi, wí e mimóníní.

³² O xegí xewaxomí kíyí mímiaúní nene nání xe opíkípoiñíní uowárenapiñí enagi nání nene re míyaiwipaxí renwíní, “O ayí ení xíxe onípoyíní míyaiwí xíoyá xewaxo anipá wírenapíagi nání amípí xíomí píraníñí xídipaxí imónaní nání imóníñípi ení ananí neaiapíníáríní.” míyaiwipaxí renwíní?

³³ Goríxo íá yíyamíximí neaiñene go xwíyíá neaxekwímopaxí imóníní? Oweoi, wí e mimóníní. Nene nání “Wé róníñí imónígíáyíriní.” ráriní, sa Goríxo enagi nání

³⁴ áamá go negí íwí enwápi nání xwíyíá neameáripaxí imóníní? Oweoi, ayí rípi nání wí e mimóníní. Jisasi Kiraiso —O nene nání peñoríní. Apíní mé ámí níwiápínímearí xano tíní xíxeni nimóníní xegí wé náúmíní ñweañoríní. E níñwearíná apaxípáníñí nimóníní ríxíñí neauríyaríñoríní. O apaxípáníñí nimóníní ríxíñí neauríyaríñagi nání áamá xwíyíá neameáripaxí wo meníní.

³⁵ Kiraiso nene nání díñí sípí níwiri neaiñípi pí pírí rakipaxí imóníní? Xeaníñí neaímeáánarání, rímewá níneairínarání, áamá wí xwíraimímí neaikíxéánarání, aiwá nání díwí níkeamóníranénarání, íkwauixí

nimón+ranénáraní, áamá wí miyóó ráráyo nene nuríkwíní+ínáraní, kirá tñní rírómí neaiarínáraní, apí níp+íní níneaímeari aiwí Kiraiso dñí sípí níwirí neaiiñpí wí pírí rakipaxí mimón+íní.

³⁶ Nioní seararíñapí Bíkwiyo níriní eáníñ rípí tñní xixení imón+íní, “Nene Goríxoxíniyaéne imóníñagwi nání íníná pípi+ímí neaianíro yarí+gáraní. ‘Nanwí nípí+ianíwá nání ríá imón+íní?’ níyaiwiro pí+iarí+gápa neaiapí+iarí+gáraní.” Níriní eáníñ apí nioní seararíñapí tñní xixení imón+íní.

³⁷ Apí níp+íní neaímeaaríñagí aiwí negí dñí síxí neayíñomí dání xopíráríniñí níwiranéná mí+gí níwimíxí+irane xopírárí wiaríñwáraní.

³⁸ Nioní rípí aga nípí+món+íní, “Nene níperí+náraní, síní xwíá tíyo níñwearí+náraní, añí+najíraní, imíóraní, amí+ípí agwi ríná imóníñpí+raní, amí+ípí ríwéná imóníñfá+raní, añí pí+íyo dání ení eáníñ imóní+gí+áyíraní,

³⁹ añí+nají tíñí+míní imóníñpí+raní, xwánají tíñí+míní imóníñpí+raní, ai amí+ípí níní Goríxo imíxíñíyí wí dñí sípí o nene nání neaiaríñpí — Apí Áminá Jisasí Kiraiso neaiiñpí+ímí dání síwá neaiñpí+iríní. Apí wí pírí rakipaxí meníni.” nípí+món+íní.

9

“Gí Judayí obaxí Jisasomí ríwí umogíá enagi nání gí dñí ríá níxearíni.” uríñí náníriní.

¹ Nioní Kiraiso tñní ikáríniñáoní enagi nání agwi nioní searí+mí+ípí nepa searí+mí+íní. Goríxoyá

kwíyípi neaíwapiyaríñpimi nixidiríná dñí nīyaikirorí “Ayí ananíríani? Sipíríani?” nīyaiwirí píkínaríñápi nioní yapí mīseararíñagi nání sopíñí nīwaríni.

² “Gí Isireriyí Jisasomí ríwí numero ‘Yeáyí neayimixemeaníá nání urowárénapiño, ayí omaní.’ yaiwiaríñagíá nání íníná nioní dñí ríá nixerí íkíníñí nuyimíníri erí niaríni.” seararíñíni.

³ Goríxo Poroní siní Kiraiso tñí nawíní mikárínípa oenírí peá nínímorí emí nīmoaríñpimi dání nioní gí nīrixímeáyí —Ayí gí áamá gwí axírí imónigíáyí nání raríñíni. Ayí Kiraisomí dñí wíkwíropírí nání arírá wipaxí enánáyí, “Xe peá onímoní.” nimónipaxíríni.

⁴ Ayí gí Isireriyí nání raríñíni. Goríxo xegí piaxí mení wimíxíñíyíríni. Moseso tñí áamá dñí meaní e nemeríná Goríxoyá apákífkí inaríñpi síñwí winagíáyíríni. Goríxo “E nīseaiimíáríni.” réroaríñpi aríá wiagíáyíríni. Nwí ikaxí Moseso eanípi meagíáyíríni. Omí yayí wianíro nání epaxí imóníñpi nání nījá imónigíáyíríni. Síimímaníyo dání Goríxo “E nīseaiimíáríni.” uríñíyíríni.

⁵ Xiáwo íríñí xámí imónigíáwa, ayí ayíyáríni. Ayíyá xiáwíyo dání yeáyí neayimixemeaníá nání imóníño áamá imóníñíni. Amípi nīyoní seáyí e wimóníño, ayí oríni. O Goríxo, aníñí íníná nene yayí umepaxí imóníñoríni. “E éwanígíni.” nimónaríni.

Áamá Goríxo íá yamíxaríñíyí nání uríñpi náníriñí.

⁶ Gí Judayí nápi Jisasomi ríwí umogíá enagí aí “Xwíyíá Goríxo ayo ‘E níseaiimfáriní.’ uríñpí písfí weáriní.” rípxímaní. Ayí rípi nániríní. Negí aríto Jekopoyá íwiárfawéyí níní omí dání nemeága nuro nání Isíreríyí aiwí wí Goríxoyá mimóníñagíá nání níní nepa Isíreríyí ímónígíámaní.

⁷ Ebírfamoyá íwiárfawéyí níní ení xíoyá enagí aí níní Goríxoyá niaíwíníñ ímónígíámaní. Oweoi, eníná Goríxo Ebírfamomí re uríñnigíní, “Díxí ráríawé nepaxíñ ímónígíáyí segí niaíwí wamí dání marfái, Aisakomí dáníní nemeága upíríáriní.” uríñnigíní.

⁸ Ayí rípi nání seararíñíní. Goríxo niaíwí Ebírfamo emeaníyí níní nání “Ayí niaíwí nepaxíñ ímónígíáyírfaní?” míyaiwí sa niaíwí xíto Ebírfamomí símímaníyo dání xwíyíá uríñpímí dání emeaníyí nání “Ayí nepaxíñ ímónígíáyírfaní?” níyaiwirí ríñíriní.

⁹ Ebírfamomí símímaníyo dání re uríñ enagí nání, “Xwiogwí wíomí rínáníñ ímónáná Seraí niaíwí wo ríxa xíríñáná ámí bímfáriní.” uríñ enagí nání raríñíní.

¹⁰ “Goríxo apíní ení enagí nání seararíñíní.” marfái, Rebekái áamá ná woní, negí aríto Aisakoyá niaíwí ayáí agwí enáná enípímí dání ení axípi síwá réníñ neaiaríní. Áamá nepa xíoyá ímónígíáyí áamá eméanarígíápímí dání ímónarígíámaní.

¹¹ Niaíwí ayáí Iso tíní Jekopo tíní síní mixelí agwíyo neríná síní naní bí eri sípí bí eri mepa enáná Goríxo áamá xíto yaríñpí nání re

oyaiwípoyiniri, “O áamá nioniyá oimóní

12 Rebekaími re uriniginí, “Xiráo xogwáomi ínimi wurínínárini.” uriniginí.

13 Bikwíyo dání re rininípi, “Goríxoni xogwáo Jekopo naní ninimóniri aí xiráo Iso naní minimónariní.” rininípi nioní “Goríxo xío wimónarinípiní yárariníriní.” seararinápi tíní xixeni rinini.

14 Ayínáni píoi raniréwini? “Goríxo áamáyo íá niyamixáriríná enípi nípikwini meníriní.” raniréwini? Oweoi, wí e rípxí mimónini.

15 Ayí rípi nánirini. Moseso Goríxomi ríxiní uráná Bikwíyo niriniri eáninípa Goríxo re uriniginí, “Áamá nioní wá owianímíniríná ananí wá wianímíni. Áamá nioní ayá urímíximíniríná ananí ayá urímíximíni.”

16 Goríxo e uriní enagí naní ayí áamá wígí diní tíní “E oimónaneyí.” yaiwiarinagífa naní íá yamixárininíyí imónarígíámani. E i oimónaneyiníro aniní miní yarínagífa naní íá yamixárininíyí imónarígíámani. Sa Goríxo wá wianarinípimi dání íá yamixárininíyí imónarígíariní.

17 Bikwíyo dání Moseso tíníná Goríxo Isipíyí míxí ináyomi re uriní enagí naní nene ananí diní axípi mopaxíriní, “Nioní xopírárí síápimi dání ení eániní nioniyá sinjáni piaumímí iniri

yoí nioniyá xwíá nírímíní yaní niwéa urí éwinígíní nioniyá díní tíní joxí mǝxí ináyí nimónírí menweañoxíríní.”

18 Goríxo e uríní enagí nání nene re niyaiwirane nijíá imónínwíní, “Ámá ‘Wá owianímíní.’ wimóníníyo wá wianaríníriní. Ámá ‘Díní wakísí oinípoyíní owimíximíní.’ wimóníníyo díní wakísí inípírí nání wimíxaríníriní.” niyaiwirane nijíá imónínwíní.

“ ‘Goríxo nípíkwíní mǝyaríníní.’ rǝpaxí mimóníní.” uríní náníriní.

19 Seyíné re nírípíráoí, “Joxí neararínípi nepa enánáyí, Goríxo pí nání áamá wigí sípí egíápi nání síní ayairírí wiaríníriní? O ‘Ámá xe api api oimónípoyí.’ yaiwiárínípi áamá go pírí urakípaxí imóníní? Oweoí, wí e mimónínagí nání rarínwíní.” E níráná

20 re searímíní, “Seyíné pí áamáyné nimónímáná Goríxomí xixewiámí wiaríníjoí? ‘Xwáríá síxí xwíá tíní imíxífwá imíxaríníomí “Níwání imónínápi pí nání e nimíxííní?” uríníjoí.’ rǝseaimónaríní?

21 ‘Xwáríá síxí imíxaríníjo xwíá axí xéfpimí dání xwáríá síxí wíxaú nimíxírná wífwá ayí aiwá ríá nání imíxírí wífwá ráí síxí yínínfa nání imíxírí epaxí mimóníní.’ rǝseaimónaríní?” searímíní.

22 Goríxo “Ámá íwí egíápi nání wikí nónínípi owíwapíyímíní.” wimónírí “Pírí umamómí nání gí ení eánínípi síwá owíwapíyímíní.” wimónírí nerí aí áamá xwáríá síxí xwíríá ikíxeníwínígíní ipímoáríníníyíníyíní imónígíáyo apaxí mé pírí

mumamó kikiíá nerí sa siṅwí níwíga waríṅagí
nání áamá go xixewiámí níwirí “Joxí nípíkwíni
míyaríṅíni.” urípaxí imóníni?

23 O áma xwárá sáxí wá wianíimiginiri ipimoáriníyíniní imónigáyo —Ayí ení seáyi e xó imóninípi bí imónírixiniri eníná dání ipimoáriníyíniní. Ayo wá wianariná áma níní sijnwí níwíníro re yaiwírixiniri, “Seáyi e Gorixo imóninípi, ayí xegí bí imóniní apírání?” yaiwírixiniri wíníyo apaxí mé pírf mumamó kikiá néra uníniní.

24 Ámá xwáríá síxí wá wianíimiginiri
ipimoáriníyíniní imónigáyí, ayí ne-
neniriní. Nioniyá oimónipoyiniri wéyo íá
neaumirineneriní. Gí Judayí wieneni íá
neaumirinímani. Émá wíyo ení íá umiriníriní.

25 Nionĩ “Gorixo ěmáƳ enĩ nionƳáƳ
oimónƳoyinĩrĩ wéyo fá umirĩŋĩrĩnĩ.”
seararĩŋáƳ enĩná xwiyá wá rókiamoagĩ Xoseao
Bĩkwĩyo nĩrĩrĩ eanĩ ripĩ tĩnĩ xixenĩ rĩnĩnĩ, “Ámá
Gorixonĩyá mimónĩgĩáƳ nánĩ ‘Gĩ ámarĩnĩ.’ rĩrĩ
ámá dĩŋĩ sixĩ muyipa enáƳ nánĩ ‘Gĩ dĩŋĩ sixĩ
uyĩnáƳrĩnĩ.’ rĩrĩ emĩáĩrĩnĩ.

²⁶ Anj nioni ‘Ámá nigtyínémani.’ urinapi nani re ripírírini, ‘Niaíwí Nwáa diñj niyiminj tñoyáyíriní.’ ripírírini.” Xoseao e níriri eanírini.

27 Eníná wíá rókiamoagí Aisaiayí rín+ño
Isírerí+yíá íwiárfawéyí nání nírírná re ríñírní,
“Isírerí+yíá íwiárfawéyí áamá obaxí iníki
rawírawápámí eníyí imón+ñípa imón+ñagi aiwí
Goríxo árín+pimí yeáyí uyimíxemeaníáriní.

28 Áminá Gorixo ‘Xwíá t́yo ɲweagíáyo pírf umamóimigini.’ rɲípi nɲáriríná siní mé pírf umamoáriníá ɲagɲ nání rarɲɲini.” Aisaiao e níriri eanírini.

29 “Gorixo xegí Judayo wá miwianipa nerínáyí, wí yeáyí uyimixemeaníyí imónipaxí menini.” oyaiwípoyiniri nání Aisaiao ámi rípi eni rɲírini, “Ámináo —O anínají ńni simíɲ wínarigíorini. O Isirerene negí áma bi xe onweápoyniri siɲwí mɲeanipa neri siɲwiríyí, áma aní Sodomíyí riniɲípimi ɲweáyí t́ni Gomorayí riniɲípimi ɲweáyí t́ni ńni aníá imónagíápa nene eni imónaniri ɲwáriní.” níriri eanírini.

“Judayí xerwí x́darigíá ɲagɲ nání wé rónigíáyí mimónigíáriní.” urɲí nánirini.

30 Ayínáni nene píoi raniréwini? Sa rípi raníwini. Émayí wí “Gorixo áma nání ‘Gí wé rónigíáyrini.’ níráriríná ayí apimi dání rárarɲíríani?” nɲaiwiro “Wé rónɲwáyí” oimónaneyiníro anɲí miní mepa nero aí api t́ni xixeni imónigíawixini. Wé rónɲí Gorixo áma Jisasomi dɲí wíkwíroarɲagíá nɲwiniríná rárarɲípi api t́ni xixeni imónigíawixini.

31 E imónɲagíá aí Isireríyí ɲwí ikaxí riniɲípimi nɲx́dɲirɲípimi dání wé rónɲí oimónaneyiníro anɲí miní neróná wé rónɲí ɲwí ikaxí eánɲíyo riniɲípi t́ni xixeni mimónigíawixini.

32 Ayí pí nání api t́ni xixeni mimónigíawixini? Ayí Jisasomi dɲí nɲwíkwírorɲípi dání oimónaneyiníro mé wigí dɲí t́ni ɲwí ikaxí

ríninǵ rípimi nixǵdirane oimónaneyiníro yarínagǵa nání wé róninǵ apí tǵnǵ xixenǵ mimónǵǵawixinǵ. Ayǵ Jisasomǵ —Judayǵ Jisasomǵ nǵpǵkiro aí “Gorǵxomǵ xewaxomǵ wí pǵkipaxenemanǵ. Ayínánǵ o Gorǵxomǵ xewaxomanǵ.” rarǵǵá enagǵ nánǵ o sǵǵá áamá níkirǵpeaánǵrǵ ná eánarǵǵóninǵ imóninǵorinǵ. Omǵ níkirǵpeaáníro náninǵ eánǵǵawixinǵ.

³³ Bǵkwǵyo dánǵ apí nánǵ xixenǵ re nǵrǵnǵrǵ eáninǵ, “Arǵá époyǵ. Gorǵxonǵ dǵwǵ Saionǵyǵ ríninǵpimi —Apǵ Jerusaremǵyo ríninǵ. Apimi áamá níkirǵpeaánǵrǵ ná eáníro sǵmǵrǵrǵ wǵrǵ epǵrǵá nánǵ sǵǵá wo e tǵnǵ. E nerǵ aí omǵ dǵnǵ wǵkwǵróǵáyǵ xǵo rǵnǵpǵ tǵnǵ xixenǵ wiinǵá enagǵ nánǵ ayá wí epǵrǵámanǵ.” Bǵkwǵyo dánǵ xixenǵ e nǵrǵnǵrǵ eáninǵ.

10

“Judayǵ náǵ Kiraisomǵ dǵnǵ mǵwǵkwǵrogǵá enagǵ nánǵ Gorǵxo yeáyǵ uyimǵxemeanǵmanǵ.” urǵnǵ nánǵrǵnǵ.

¹ Gǵ nǵrǵxǵmeáyǵné, Gorǵxo gǵ Isǵrerǵyo yeáyǵ uyimǵxemeáwǵnǵǵinǵrǵ íkǵnǵnǵ sǵpǵ niarínagǵ nánǵ omǵ rǵxǵnǵ anǵnǵ minǵ wurǵyarínǵarǵnǵ.

² E nerǵ aí ayǵ yeáyǵ mǵyimǵxemeánǵǵoǵ. Nionǵ ayǵ yarǵǵápǵ nánǵ pǵránǵnǵ dǵnǵ ǵá nǵxǵrǵrǵ nánǵ áwanǵ rarǵnǵnǵ. Ayǵ Gorǵxomǵ oxǵdaneyiníro sǵmǵ nǵxeadǵpéníro nero aí pǵránǵnǵ dǵnǵ neǵwǵpémáná mǵyarǵǵoǵ.

³ Ayǵ rǵpǵ nánǵ seararǵnǵnǵ. Ayǵ “Áamá e yarǵǵápimi dánǵ Gorǵxo ‘Wé rónǵǵáyǵnérǵnǵ.’ urarǵrǵnǵrǵanǵ?” nǵyaiwirǵná xenǵwǵ

yaiwiarigfárini. Xenwí dñí re niyaiwiro, “Negí pirániñí yarñwápimi dání Gorixo ‘Wé rónigfáyínérini.’ nearínfárini.” niyaiwiro apini nixdíro nání Gorixomi yeáyí sñmanwýóniñí mñwurñipa ero “Api neróná wé rónigfáyíné imónipfárini.” ráriniñípimi mñxdípa ero egfá enagí nání searariniñí.

⁴ Gí Judayí dñí re moarigfápi, “Nwí ikaxí riniñípimi nixdíriñíyo dání wé róniñwaéne imónanfwarini.” Dñí e moarigfápimi Kiraiso pfrí wiaíkimonñrini. E ení enagí nání omí dñí wíkwírófá gíyí gíyí nání Gorixo “Wé rónigfáyíñí.” rárinfárini.

⁵ Moseso áamá wé rónigfá imónipfari nání ñwí ikaxí eániñípimi xfdarigfáyí nání nñrñí rñwamñí nearíná rénñí rññrini, “Áamá wé rónigfá imónipfari nání ñwí ikaxí eániñí rñpñ nñpini yarigfáyí xixeni e nerñípimi dání dñí niyimñí tífá imónipfárini.”

⁶ Wé róniñí áamá ñwí ikaxí eániñípimi xfdarigfápimi dání imóniñpñ nání Moseso e rñí enagí aiwí dñí wíkwírówápimi dání “Áamá wé rónigfáyíñí.” ráriniñene Kiraiso yeáyí neayimixemeanfa nání rñxa nñweapñ nñpémáná ámí wiápññmeaní enagí nání Bñkwíyo dání nñrññí eániñpa re rarññwárini, “Re miyaiwinipani, ‘Anñnamí nání gene peyanfwarani?’ miyaiwinipani. Ayí xwíyá ‘Apimi dání Gorixo áamáyo yeáyí uyimixemeanfárini.’ riniñpñ arfá wianfwa nání Kiraisomi anñnamí dání gene nñpeyirane nñpemeámí weapanfwa nání rarññini.

7 Rípi eni miyaiwinípani, ‘Siriríki síríwí mayí imóniñími nání gene weaníwáríani?’ miyaiwinípani. Ayí Kiraisomi amí dání gene níwepíñirane nipemeámí yapaníwá nání rariñíni.”

8 Bíkwiyo xwiyíá Goríxoyápi nání píoi ríníni? Rípi re ríníni, “Xwiyíá api ná jíamí mimóníni. Anwi e segí símímaní tñí e imóniñagi nání api anani xwiyíá ríro dñí moro epaxí imóníni.” Bíkwiyo e ríníni. Xwiyíá áamá Jisasomi dñí wíkwíróríxíniñi none wá rariñwápi nání rariñíni.

9 Xwiyíá api, ayí rípiñíni. Ámáyné ayá mé Jisaso nání “Ámináoríni.” níriñi woákíki erí “O Goríxoyá dñí tñi xwáripáyo dání wiápíñimeañíni.” niyaiwiri dñí wíkwírorí nerínáyí, Goríxo yeáyí seayimíxemeaníaríni.

10 Ayí rípi searariñíni, “Goríxo áamá wo Jisasomi dñí wíkwíroariñagi níwíniñíná ‘Wé róniñoríni.’ ráriñi maníyo dání woákíki yariñagi níwíniñíná yeáyí uyimíxemearí yariñíni.” searariñíni.

11 Nioní searariñápi Jisaso nání Bíkwiyo dání re níriñíni eániñípi tñi xixení searariñíni, “Áamá omí dñí níwíkwírorínáyí, xío ríñípi tñi xixení wiíníá enagi nání ayá wí winíña meníni.” níriñíni eániñípi tñi xixení rariñíni.

12 Ayí rípi náníriñíni. Áminá dñí níneneni wíkwíroariñwáo —O áamá arírá nealwíniñíni yariñí wiarígtá níyoní wá bí onímíapi míwianí ayá wí wianariñoríni. O ná woní enagi nání Judayo xegí bí wiiri émáyo xegí bí wiiri

yaríñímani.

¹³ Bìkwíyo re nìrìnrì eánìñf rìpì “Gìyí gíyí Ámínáo yeáyí onìyimìxemeanrì yaríñf wííáyo yeáyí uyimìxemeanfárìni.” nìrìnrì eánìñf rìpì nionì seararìñápì t́nì xìxenì axìpì rìnìñagì nánì seararìñìni.

¹⁴ Ámá wo gí Judayí nánì re nìránáyí, “Kírai-somì dìñf mìwìkwírogíá enagì nánì arìge nero yeáyí oneayimìxemeanrì yaríñf wípíráoi? O nánì aríá mìwigíáyí enagì nánì arìge nero dìñf wìkwíropíráoi? Ámá wo o nánì wáf muríñf enagì nánì arìge nero aríá wípíráoi?

¹⁵ Gorìxo ámá wa wáf urípíríá nánì murowáríñf enagì nánì arìge nero wáf urípíráoi?” Ámá wo Poronì rarìñápì pírí nìrakímìnrì nánì e nìránáyí, re uríḿfìni, “Bìkwíyo dánì ‘Ámá xwíyíá yayí winìpaxí imónìñpì wáf urìmearìgíáyí nurémearíná ayí awiaxírìni.’ nìrìnrì eánìñagì nánì wáf urípíríá nánì Gorìxo rìxa murowárípa renìnigìni?

¹⁶ Wáf ourìmépoyìnrì urowáríagì aí Judayí ńnì xwíyíá yayí winìpaxí píránìñf xìxenì aríá nìwiro mìxìdìgíawìxìni. Wíá rókiamoagí Aì-saiao Bìkwíyo re nìrìrì eanírìni, ‘Ámínáoxìni, none áwanf urarìñwápì gíyí aríá nìneairì dìñf ìkwíroarìñoi? Oweoi, wí e mìyarìñoi.’ Nìrìrì eanf apì nionì seararìñápì t́nì xìxenì imónìñagì nánì rarìñìni.

¹⁷ Ayínánì nene nìjíá rìpì imónìñwìni. Ámá xwíyíá Kíraiso nánì aríá nìwirìñfyo dánì dìñf wìkwíroarìgíárìni. Ámá wí xwíyíá apì wáf

urarigítápmi dání arfá wiarigfárini.” urimfini.

18 Ámá wo “Xwiyfá Kiraiso nání wáf rarigfápi Judayf nepa arfá rfa wigfawixini?” niranáyf, re urimfini, “Aga rixa arfá wigfawixini. Bkwíyo dání re niriniri eánini, ‘Ámá xwfá riri nirimini ηweagfáyf wigf manf rixa arfá wigfawixini. Ámá anf nimini ηweagfáyf wigf xwiyfápi rixa arfá wigfawixini.’ niriniri eáninagí nání ‘Judayf rixa arfá wigfawixini.’ rarini.” urimfini.

19 Ámí ámá wo “Xwiyfá wáf uragfápi nání Judayf majfá imónagfárani?” niranáyf, re urimfini, “Oweoi, émayf aí nijfá imóninánáyf, ‘Judayf nijfá mimónagfárini.’ ripaxf menini.” urimfini. Moseso Gorixo nání re niwuriyiri eanf enagi nání rarinini, “Judayfne Gorixoní ámá xenwf wíyo píraninjf mearinagí sinwf nínanirfná sipí dinjf wiaiwiprfárini. Ámá seyfné ‘Majfá imónigfáyf’ wiaiwiarigfáyo píraninjf mearinagí sinwf nínanirfná wikf wóniprfárini.” Moseso e niwuriyiri eanf enagi nání rarinini.

20 Judayf “Gorixo émayo marfái, nenení neamíminifárini.” yaiwiarinagfa aí wfá rókiamoagf Aisaiao ení xwiyfá Gorixo nání niwuriyirfná ayá igigf mé nerí re niwuriyiri eanf, “Ámá omí ge dání winimeaniréwiniri miyarigfáyf Gorixoní rixa sinwf nanimeagfáyf. Ámá Gorixoní nání yarinjf miwipa egfáyo niwaninoní xámí piaumímf wininárini.” Émayf nání Aisaiao e niriní rfwaminjf nearí aiwi

21 gf Isireriyf nání Gorixo rinjf rípi rfwaminjf

eanj̄r̄n̄i, “Aȳ Gor̄ixoni t̄f̄ám̄ni ob̄poȳn̄r̄i an̄j̄f̄ min̄f̄ wé awiá n̄w̄iax̄d̄ir̄n̄á ná mé áamá man̄f̄ n̄w̄iākiri r̄f̄w̄f̄ s̄w̄f̄á yiri yar̄iḡf̄áyo wé awiá w̄iax̄d̄in̄j̄ar̄n̄i.” n̄r̄r̄i ean̄j̄r̄n̄i.

11

“Isirer̄iȳf̄ ár̄n̄f̄ bim̄i Gor̄ixo wá wianar̄in̄j̄p̄i w̄imeaar̄n̄i.” ur̄in̄j̄f̄ nán̄r̄n̄i.

¹ Aȳn̄án̄i “Gor̄ixo xeḡf̄ Is̄irer̄iyo r̄ixa an̄j̄n̄i r̄f̄w̄f̄ umon̄j̄r̄n̄i.” r̄im̄n̄ir̄é̄n̄i? Oweoi, wí e r̄ipax̄f̄ men̄n̄i. Nion̄i en̄i Is̄irer̄iȳf̄ won̄r̄n̄i. Eb̄r̄f̄amoyá f̄wiár̄f̄awéȳf̄ won̄r̄n̄i. S̄iyik̄f̄ Bej̄mano t̄n̄i imón̄in̄j̄á won̄r̄n̄i. Nion̄i e imón̄in̄j̄áon̄i aí Gor̄ixo wí r̄f̄w̄f̄ m̄n̄im̄on̄j̄ en̄aḡi nán̄i “ ‘Is̄irer̄i n̄iyon̄i r̄ixa an̄j̄n̄i r̄f̄w̄f̄ umon̄j̄r̄n̄i.’ r̄ipax̄f̄ men̄n̄i.” searar̄in̄j̄n̄i.

² O xeḡf̄ áamáyo —Aȳf̄ am̄ip̄i s̄n̄i mimón̄in̄j̄án̄á f̄á ȳyam̄x̄m̄f̄ en̄ȳr̄n̄i. Ayo wí r̄f̄w̄f̄ umon̄j̄man̄i. W̄f̄á rókiamoaaḡf̄ Iraījao nán̄i B̄ikw̄f̄yo n̄r̄n̄r̄i eán̄in̄j̄p̄i s̄n̄i maj̄f̄á rimón̄in̄j̄oi? O Gor̄ixo ayo en̄i x̄ixe r̄f̄w̄f̄ umówin̄igin̄r̄i xeḡf̄ Is̄irer̄iȳf̄ nán̄i an̄j̄úm̄f̄ ikax̄f̄ nur̄r̄n̄á re ur̄in̄j̄n̄igin̄i,

³ “Ám̄ináox̄n̄i, d̄ix̄f̄ w̄f̄á rókiamoaar̄iḡf̄áwam̄i nowam̄n̄i p̄k̄iro jox̄i nán̄i r̄id̄iyowá ep̄r̄f̄á nán̄i íráf̄ on̄in̄j̄ȳf̄ p̄p̄nam̄f̄ ero éf̄á en̄aḡi nán̄i jox̄i d̄in̄j̄f̄ r̄ikw̄iron̄j̄á yoparon̄i n̄wean̄in̄i. Nion̄i en̄i n̄ip̄k̄ian̄ro nán̄i r̄ixa p̄f̄á niar̄in̄j̄oi.” ur̄f̄aḡi aí

⁴ Gor̄ixo p̄ioi ur̄in̄j̄n̄igin̄i? “Jox̄n̄i mar̄f̄ái, áamá n̄n̄i nion̄yá imón̄in̄j̄ȳf̄ 7,000 imón̄n̄i. Aȳf̄ wayá n̄w̄f̄á xopaik̄iḡf̄ imón̄in̄j̄f̄ B̄ar̄iȳf̄ r̄in̄in̄j̄p̄im̄i xóm̄in̄j̄f̄ n̄iȳikw̄iro yaȳf̄ mumear̄iḡf̄áȳr̄n̄i.” ur̄in̄j̄n̄igin̄i.

⁵ Ayínáni eníná e imóniñpa agwi ríná eni axípi áríní wí Goríxo xegí wá wianariñpí tñi xixeni neríná íá neayamixiñí áríní wiene ñweañwini.

⁶ Goríxo ámayo íá nuyamixiríná xegí wá niwianirñpimi dání íá uyamixiñí enagi nání “Ámaéne naní bi yariñagwi ñineanirí nání íá neayamixiñirini.” yaiwipaxí menini. Áma naní yariñagí nání íá nuyamixirí siñwiriyí, wá wianariñpí mimóní, mimóní wá wianariñpí imónimínirí eníriní.

⁷ Ayínáni píoi ríparini? Isireriyí wé róniñí api oimónaneyiníro aníñí miní yariñgápi mimónipa egí aiwí áma Goríxo xegí diñí tñi íá uyamixiñiyíni xixeni imónigíarini. Winiyí Goríxoyá diñíyo dání wigí diñí ríxa wakísí inigíarini.

⁸ Nioní searariñápi tñi xixeni Bíkwiyo dání re nírini eániñpa, “Ayí diñí píraníñí ñimoro ‘Goríxo api neaiwapiyiminirí ríá yariní?’ mīyaiwí érixinirí káká siñwí anirí arikwíkwí aríá wirí diñí xaxá merí epíri wimixiñí enagi nání api e néra nibíasáná agwi ríná eni sini yariñoí.” Bíkwiyo dání e nírini eániñpa agwi ríná xixeni diñí wakísí inariñoí.

⁹ Depito eni re riñirini, “Ayí ‘Niwayirónirí ñweañwini.’ niyaiwiro maiwí ñweañáná aiwá yayí yaniro nání nimixiro narigápi diñí Goríxoxiniyá tñi xe sipogwíniñí imónirí míréníñí imónirí éwinigini. Xe nikirípeaanirí ná eánarigápiñíñí imónirí ríá meaárinarigápiñíñí imónirí éwinigini.

¹⁰ Goríxoxi yariñpí nání siñwí anopasínipíri

nánì joxiyá dîñf tîñi sîñwí xe sáá uyinîrî joxi yarîñfîpî nánì majfá nero ikárînarîgîáfî xe anîñf aiwá fá xwénîñf nîmearîkwîñîmî emero éfîrîxîñî.” Depito e rîñfîpa gî Judayf náþî xîxenî apî nero dîñf wakîsî inarîñoi.

“Judayf manf wiaîkigfá enagî nánì Gorîxo émáyîné yeáyf seayîmîxemeaarîñî.” urîñf nánîrîñî.

¹¹ Ayîñánî áamá wo yarîñf re níánáyf, “Judayf Jisasomî dîñf mîwîkwîropa nero nikîrîpeaánîrî ná neánîrîñîñf neróná anîñf axîpî e imónárîwanîgîñîrî egîárani?” Yarîñf e níánáyf, re urîmîñîñî, “Aga oweoi, ayf wiaîkigfá enagî nánì Gorîxo émáyo yeáyf uyîmîxemeaarîñî. Judayf o émáyo nanf wiîarîñagî sîñwí nîwîñîróná sipî dîñf nîwîaiwîro Jisasomî dîñf owîkwîrópoyîñîrî nánî e yarîñî.” urîmîñîñî.

¹² Ayf manf wiaîkigfá enagî nánî agwî ríná Gorîxo áamá xwá tîyo ñweagfá wîñîyo nanf ayá wî nîwiîrî aiwî Judayf Gorîxo fá uyamîxîñf nîñî rîxa Jisasomî dîñf nîwîkwîrorîñáyf, émáyo enî nanf xwapf ayá wî wiîñfárîñî. Judayf nikîrîpeaánîrî ná eánîgîfá enagî nánì Gorîxo émáyo nanf ayá wî nîwiîrî aiwî Isîrerî Gorîxo fá uyamîxîñfîyî nîñî Jisasomî dîñf nîwîkwîrorîñáyf, émáyo nîwiîrîñá xámî nanf wiîñfîpa mé ámî seáyî e imónîñfîpî wiîñfárîñî.

¹³⁻¹⁴ Agwî Romîyo ñweagfá émáyîné xwîyífá bî osearîmîñî. Gorîxo émáyo wáf ourîñîrî nîrowárènapîñonî enagî nánî nionî e nerîñá rîpî enî yarîñárîñî. Gî áamá gwî axîrí imónîgîfáyf “Gorîxo émáyo nanf rífa wiîarîñî?”

níyawiwo sipí díní wíaiwiarígáapimi dání wíeríkiemeáimiginíri xó émayo ouríníri nírowárenapínípi yarínáriní. E neríná “Goríxo e éwíniginíri nírowárenapínípi seáyí e imónínípiríani?” níyawiwi yayí tíní néra warínáriní.

15 Ayí rípi seararíní, “Goríxo Isíreríyo ríwí umonípimi dání áamá xwáa tío ɲweagáa wíníyí tíní xó nawíní piyáa wírínigáayí imónínagáa nání Isíreríyo áamí numímíníriná ayí ríxa xwárípayo dání wíápnímeááyíníj imónípríáríní.

16 Bisíkeráa iwamíó nimíxíriná xámí bí onímíápi níxerí ‘Rípi, ayí Goríxo nánípríní.’ níyawiwi táná nápi nípiní Goríxoyáníj imónarínípa Judayí íwíárafawéwa Goríxoyá imónígáa ɛɲagí nání ríwíyo imónígáayí ɛní axípi oyá imónípríáríní. Íkáa pípiníj wírí ‘Goríxo náníríní.’ níyawiwi nítirínáyí, reñí ɛní oyá imónínípa Judayíyá xiáwo íriníyí Goríxoyá imónígáa ɛɲagí nání ríwíyo imónígáayí ɛní axípi oyá imónípríáríní.” seararíní.

17 E nerí aí ewayí xwíyáa rípi osearímíní, “Goríxo xegí Judayo ríwí numoríná íkáa orípí reñíníj bí nóreari émayíné —Seyíné reñí orípí áamá íwáa urarígáa maríái, orípí xegípi yaparínípimi dáníníj reñí éánígáayínéríní. Seyíné Goríxo nímeari wíníyí reñí éánígáe seanwírírí ɛɲagí nání seyíné orípí pípinípimi dání iniígí níníriná Judayíyá xiáwo íriníyo Goríxo naní wíagípiimi dání iniígíníj níníri reñí wíníyí tíní píráníníj reñí onarígáriní.

18 E nerì aiwì Judayo Gorìxo ríwí numoríná reníníñí óreaníyí nánì wárixayíné mimónipa époyí. Wárixane oimónaneyínirónáyí, xámì píráníñí dñí nìyaikirorì re móríxini, ‘Renene pípiñí nánì iniíí ímìxarìñwámanì. Pípiñíyí — Ayí Judayíyá xiáwo írìñíyírinì. Ayí nene nánì iniíí ímìxarìñírinì.’ móríxini.” osearímìnì.

19 Émá Jisasomì dñí wíkwíroarígíáyíné re níránáyí, “Nene neañwirárímìnirì nánì ayo óreanírinì.” níránáyí,

20 re searímínì, “Seyíné ananì rarìñot. Ayí Jisasomì dñí mìwíkwíroarìñagíá nánì óreanírinì. E nerì aí seyíné enì píyo dánì maríái, sa dñí wíkwíroarígíápimì dánì óreáe seañwirárìñíyíné imónígíáyíné enagì nánì wá mimónipa ero wáyí ero éríxini.” searímínì.

21 Gorìxo “Rení íkíá bimì dánì nóreari ñwirárìñí maríái, íkíá ná apámì dánì eáníñpì xe oeánini.” mìyaiwí óreaní enagì nánì émáyíné enì “Xe oeánini.” mìyaiwí axípì neaóreanígínirì “Wáyí éríxini.” seararìñini.

22 Ayínánì Gorìxo ámayo wá nìwianiríná wirì wíí tñnì nìwiríná wirì yarìñpì nánì dñí móríxini. Jisasomì dñí mìwíkwíropa nerìñpimì dánì níkirìpeaánirì náníñí eánígíayo Gorìxo wíí tñnì nìwirì aiwì émáyíné wá seawianarini. Seyíné dñí wíkwíroarígíápimì dánì aníñí wá seawianípaxí imóníñánáyí, ayí ananì wá nìseawiaga unfárinì. E mepa nerínáyí, seyíné enì seawákwímo náníyí.

23 Rení óreámoníñíñí imónígíáyí enì dñí mìwíkwíró yarígíápì ríxa emì nìmorò dñí

wíkwíróánáyí, Goríxo wígí órean̄e dání ámi
 ɲwírárínfáríní. Goríxo ananí ámi ɲwírárípaxí
 enagí nání raríníní.

²⁴ Émáýné Goríxo íkíá oripí xegípi
 yaparínfánamí dání nóreari áamá aiwá omínf
 neríná mepa yarígíápa nerí ámáýánamí
 seanwírárínf enagí nání xegí anamí dání
 órean̄ípi anípaxí ámi wígí axínamí ɲwírárípaxí
 imónínagí nání seararíníní.

*“Goríxo ámi Isíreríyo yeáyí
 uyimíxemeanfáríní.” urínf náníníní.*

²⁵ Gí níríxímeáyíné, seyíné “Nene dínf émf
 saímí mon̄waéneríní.” n̄iyaiwiníro “Goríxo
 xegí Judayo aníníní emí mon̄ríní.” yai-
 wípíríxíní xwíyíá yumíí imónínf rípi nání
 majíá oimónf̄poyíní m̄inimónaríní. Xwíyíá
 yumíí imónínf̄pi, ayí rípiíní. Émá Goríxo
 íá uyamíxíníyí níní xío t́ámíní b̄ipíré nání
 Isíreríyí nápi dínf wakísí niga upírfáríní.

²⁶ E néra numáná enáná Goríxo Isírerí n̄iyoní
 yeáyí uyimíxemeanfáríní. Nioní seararínápi
 Bíkíwíyo dání xwíyíá níríní eánínf rípiáú
 sopínf n̄iwaríní, “Éf neamínínfó d́wí Saioní
 —D́wí Saioníyí rínínf̄pi Judayíyá an̄f e nání
 rínínf̄píriní. Éf neamínínfó d́wí Saioní
 ɲwean̄waéneyáo nimóní Jekopoyá f̄wiárfawene
 uyíní yarínwápi emí neawiaíkímonfáríní.”
 níríní eání

²⁷ ámi wí e “Goríxoní wígí f̄wí egíápi
 yokwarímí n̄iwiiríná ‘Rípi n̄iwiimfáríní.’

réroárimíini.” niriñiri eániñi enjipiaú nioni searariñapi tñi xixenirini.

28 Judayí xwíyá yayí neainipaxí imóniñipi ríwí numero nání Gorixomi símí tñi wiarigíayí imóniñagá nání Gorixo émayíné nanj seaiiarini. E nerí aí Gorixo wigí xiáwo íriniyo ía uyamixinj enagi nání xóyá ñinj síx uyiniyí imóniño.

29 Gorixo wá niwianiríná anipá niwiri nioniya oimónipoyiniri wéyo ía numiriríná ámi yarapimó miwiarinjo enagi nání rariñini.

30 Émayíné eníná Gorixomi wiaíkiagá aiwi agwi ríná Judayí xaminiyí wiaíkiariniñagá nání Gorixo seyíné ayá searimixariní.

31 Judayí Gorixo émayíné ayá searimixarinagá niwiniríná sipí ñinj niseaiawiri ámi xó tñáminí kinimónaná xaminiyo ení ayá urimixiní nání émayíné wiaíkiagápa ayí ení axípi nero xómi wiaíkiarino.

32 Gorixo áma niyoni Judayorani, émayorani, ayá urimiximiginiri “Áma nñi gí manj niwiaíkiarigíayirini.” nírariñi gwíniñj yariñirini.

“Gorixo ñinj émí saímí mori nijá imóniri enjipi aga seáyí e imóniñagá nání nioni mñj sñá weáinipaxirini. Nene ámaéne ñinj o “E éimiginí.” niyaiwiri monjpi nání aninj miní yariñj niga nurane aí “E ría moni?” yaiwipaxene menini. Nene ñinj o nimori yariñjpi nání aninj miní

33 Gorixo ñinj émí saímí mori nijá imóniri enjipi aga seáyí e imóniñagá nání nioni mñj sñá weáinipaxirini. Nene ámaéne ñinj o “E éimiginí.” niyaiwiri monjpi nání aninj miní yariñj niga nurane aí “E ría moni?” yaiwipaxene menini. Nene ñinj o nimori yariñjpi nání aninj miní

“Arige nĩmori rĩa yarĩnĩ?” nĩyaiwirane aí mĩkĩpĩ nánĩ xixenĩ dĩñf mopaxene menĩnĩ.

³⁴ Nionĩ seararĩñápi Bĩkwĩyo dání re nĩrĩnĩrĩ eáníñfpi tĩnĩ xixenĩrĩnĩ, “Ámináo dĩñf moarĩñfpi nánĩ áamá wĩ nĩjĩá rimónĩñoĩ? Oweoi. Omĩ áamá wĩ píránĩñf dĩñf ureñwĩpegĩáranĩ? Oweoi.

³⁵ Áamá gĩyĩ wĩnĩyĩ xámi wĩfápi nánĩ xfo wipaxĩ imónĩñorĩnĩ? Oweoi.” nĩrĩnĩrĩ eáníñfpi nionĩ seararĩñápi tĩnĩ xixenĩ imónĩnĩ.

³⁶ Amĩpĩ nĩnĩ oyá dĩñf tĩnĩ imónĩrĩ xegĩ imónĩñfpa oyá dĩñf tĩnĩ sĩnĩ imónĩrĩ o nánĩnĩ imónĩrĩ enagi nánĩ rarĩñĩnĩ. Nene íníná omĩ seáyĩ e numéra úwanĩgĩnĩ. “E éwanĩgĩnĩ.” nimónarĩnĩ.

12

“Rĩdĩyowá Gorĩxo wimónarĩñfpi ínfwanĩgĩnĩ.” urĩñf nánĩrĩnĩ.

¹ Ayĩnání gĩ nĩrĩxĩmeáyĩné, Gorĩxo wá neaw-ianayarĩñagi nánĩ enĩ rĩrémĩxĩ bĩ osearĩmĩnĩ. Nanwĩ nonĩ Gorĩxo nánĩ rĩdĩyowá yárarĩgĩápa sewanĩñfĩné enĩ o nánĩ rĩdĩyowá sĩñf sĩyĩkwĩ mínĩñf xfo wimónarĩñfpiñĩñf oimónaneyĩnĩroná “Negĩ dĩñfyo oxĩdĩnaneyĩ.” mĩyaiwĩ “Oyá dĩñfyonĩ oxĩdaneyĩ.” nĩyaiwĩro xamĩñfĩné mĩnĩ winĩrĩxĩnĩ. E neróná Gorĩxomĩ yayĩ umeanĩro nánĩ epaxĩpi tĩnĩ xixenĩ yarĩñoĩ.

² Gorĩxomĩ mĩxĩdarĩgĩáyĩ yarĩgĩápa axĩpi mé “E éfĩrĩxĩnĩ.” wimónarĩñfpi nánĩ nĩjĩá imónĩpĩrĩ nánĩ segĩ dĩñf xámi moagĩápi xe sĩñf bĩ oneaimĩxĩnĩrĩ sĩñwĩ winĩrĩxĩnĩ. Xe dĩñf sĩñf bĩ oneaimĩxĩnĩrĩná xfo wimónarĩñfpi —Api

awiaxí imónirí oyá siŋwíyo dání apání imónirí wé róniŋí imónirí enjípíríní. Apí nání ananí nijfá imónipaxíríní.

³ Nioní Goríxo wá níníwianirí niinjípimí dání niyínéní woxíní woxíní rípi osearímíní, “ ‘E imóniŋáonírání?’ niyaiwiníríná díxí imóniŋípi nání nímúrorí ‘Seáyí e imóniŋáonírání?’ miyaiwinípaní. ‘E imóniŋáonírání?’ niyaiwiníríná diŋí wíkwíroarígá woxíní woxíní Goríxo e epaxo e epaxo oimónirí simíxíŋípi nání diŋí nímorí díxí nepa imóniŋípi t́níní xíxení ‘E imóniŋáonírání?’ yaiwiníríní.” osearímíní.

⁴ Negí wará ná wírímí dání wéraní, síkwíraní, bí bí iníŋwíní. Bí bí iníŋwápi t́níní axípi ní yaríŋwámaní. Xíxegíní yaríŋwáríní.

⁵ E imóniŋípa axípi Kiraiso t́níní ikáríníŋwaéne ení re imóniŋwíní. Obaxene aiwí omí diŋí wíkwíroaríŋagwí nání nínénéní axípi wará ná bimí dání síkwí wé ayí imóniŋípáníŋí nimónirí íkwíróniŋwíní.

⁶ Nínénéní wá neawianíŋípi t́níní xíxení níneaiiríná xíxegíní e epaxí e epaxí oimónípoiŋirí neaimíxíŋí enagi nání xíxegíní epaxí imóniŋwápi t́níní xíxení oyaneyí. Goríxo xwíyá xíoyápi wá urókiamóríxínirí neaimíxánáyí, negí diŋí wíkwíroaríŋwápi t́níní xíxení e éwanígíní.

⁷ Negí wíníyo arírá wíríxínirí neaimíxánáraní, wíníyo wíwapíyíríxínirí neaimíxánáraní,

⁸ ení rírémíxí wíríxínirí neaimíxánáraní,

xixeni e éwanigini. Negí wíniyo negí amipí nínowiayí iníírixiniri neaimixánáyí, sipíí mīwí éwanigini. Negí wíniyo oumenjweápayiniri neaimixánáyí sīmí nixeadípenirane éwanigini. Negí wíniyo wá wianíírixiniri neaimixánáyí, kipiní miyí yayí tīni éwanigini.

“Kiraiso tīni ikárinigíáyíné api api néra úírixini.” uriní nánirini.

⁹ Segí wíniyo dīnī sipí nīwiríná mimóní mīwíwapīyipa éírixini. Sipí imóninīpí ríwíminí nīmamori naní imóninīpí íá xiríírixini.

¹⁰ Xexíxexirímeáyí ayá rirímíxí niníro píraniní menarigíápa iníírixini. Negí wíniyo wéyo umeaneyiníro sīmí xeadípeníírixini.

¹¹ Ríwí síwá miyí níríkwíniri éírixini. Ámináomi nixídiróná xíoyá kwíyípi e níírixiniri seaimixarinīpimi sinjwírániní wíaxídíírixini.

¹² Ámináo seainíapi nání dīnī ikwímoarigíápimi dání dīnī níá seainíwinigini. Xeaniní seaímeááná xwámámí wíírixini. Íníná Gorixomi rixiní urayíírixini.

¹³ Ámá Gorixoyá imónigíáyí wí díwí ikeamónarinagíá nīwiniríná segí bī miní wíírixini. Ámá aní mīdání wí seaímeááná segí aníyo nání nipemeámí úírixini.

¹⁴ Ámá rímwá seaiarigíáyo Gorixo naní wííwiniginiri rixiní uríírixini. Ayo uramíxíwiniginiri rixiní murí naní imíxíwiniginiri rixiní uríírixini.

15 Ámá yayí yarínagá níwíníróná ayí t́nì nawní yayí ero ñwí eaarínagá níwíníróná ayí t́nì nawní ñwí earo éfrixínì.

16 Segí wíniyo nánì “Wíó sipíorínì. Wíó nanjorínì.” miyaiwipani. Ná binì axípinì mófrixínì. “Seáyí e imónìñwaénerfani?” miyaiwinípa nero áamá yunígáyí t́nì ananì gwiaumí niníro eméfrixínì. “Nene dínj émf saímí monwaénerfani?” miyaiwinípa éfrixínì.

17 Sipí seaikáraná seyíné enì xixe sipí miwikáripáni. Ámá nínì “Apí neríná xixenì ríá yarínì?” yaiwiarígápi nánì dínj nímoro éfrixínì.

18 Dínj mǝxǝmínì níkwímorì mepa éfrixínì. Ananì nepaxí enánáyí, áamá nínì t́nì piyá níwíriníro ñweáfrixínì.

19 Gí dínj sixí seayínáyíné, ríkíkíríó seaikáríáyo seyíné enì “Pírí oumamoaneyí.” niyaiwiro mé Goríxo wikí ríá ápiáwíníj wóníjpi xe ayo wímeáwínigíní sñwí wínífrixínì. Bíkwíyo dání rípi níríní eáníjagí nánì seararíní, “ ‘Ríkíkíríó yarígápi nánì “Goríxonì pírí umamómígínì.” nímónarínì. Ríkíkíríó seaikáríáyíné maríá, níwaníjoni pírí numamori ríníj wimíárínì.’ Ámínáo e rínjínì.” Bíkwíyo dání e níríní eáníjagí nánì “Sewaníjyíné ‘Pírí oumamoaneyí.’ niyaiwiro xixe miwipa éfrixínì.” seararíní.

20 E mepa nero Bíkwíyo dání re níríní eáníjpa éfrixínì, “Joxí t́nì símí t́nì inarígáyí agwí wiarínagí níwínírná aiwá mínì wirínì. Gwíní yeáyí wiarínagí níwínírná inígí ní-

wirî wirîni. E niwirîná wigî sipî seaiarîgîâpî nânî ayâ wimorîni.” Bîkwîyo dâni e nîrîni eâniîpa éîrixîni.

²¹ Rîkîkîrîó seaikârîáyo xîxe sipî niwirónáyî, ayî seyîné xopîrârîniî seaiarîî. Sewanîîyîné pîrî oumamoaneyîni nîrî nerónáyî, sewanîîyîné samîîniî imîxînarîî. Seyîné e mepa nero nanîni niwirónáyî, xopîrârîniî wiarîî. Ayînanî sa apîni éîrixîni.

13

“Gapîmanîyo simanwîyónîî yeáyî wurîîwanîîgîni.” urîî nânîrîni.

¹ Ámá ayî ayî gapîmanîyo simanwîyónîî yeáyî wurîîîrixîni. Gapîmanî wî nimónîroná wigî diîîyo dâni imónarîgîâmanî. Gorîxoyâ diîîyo dâni imónarîgîârîni. O xe oimónîpoyîni sîîwî wînarîîyîni gapîmanîyî imónarîgîâ enagî nânî rariîni.

² Ayînanî gapîmanîyo ámá giyî wiaîkianîro nerînáyî, ayî Gorîxo “E oimónîpoyî.” yaiwîîpî enî pîrî rakianîro yarîî. Ámá e éîáyî rîá meaârînanîro yarîî.

³ Ayî ripî nânî searariîni. Gorîxo gapîmanî nimónîro seamenweagîáyî nanî yarîgîáyo enî óî wimîxîîrixîniî wimîxîîmanî. Sipî yarîgîáyo enî óî wimîxîîrixîniî wimîxîîrîni. “Neamenweagîáyî nânî wáyî mepa oemîni.” nîseaimónîrînáyî, nanîni erîni. E yarîîagîa sîîwî nîseanîrînáyî, yayî seamepîrîârîni.

⁴ Seamenweagîáyî Gorîxo seyîné nanî seaiîîrixîniî wimîxîî enagî nânî searariîni.

E nerí aiwí seyíné sipí nerínáyí, ení óí eríní. Gapímaníyí kikiíá éwaniginíri iwaní íá rixirínoí? Oweoi, Goríxo sipí néra warígfáyí re oyaiwípoyíníri, “O nene nání wikí wóníhagi nání gapímaníyí pírf e ríá neamamoarínoí?” oyaiwípoyíníri seamenweagíáyí sipí yarígfáyo pírf umamófríxíníri wimíxíhí enagi nání seararíní.

⁵ Ayínání nene ayo símanwíyóníhí yeáyí wuríníwaniginí. “Pírf míneamamopa epírfá náníní símanwíyóníhí yeáyí wuríníwaniginí.” maríái, “Nene woní woní negí yaríhwapí nání níyaiwinírná ‘Ayo símanwíyóníhí níwurínírná, apání yaríhwiní.’ yaiwianíwá nání ení símanwíyóníhí yeáyí wuríníwaniginí.” seararíní.

⁶ “Apání ríá yaríhwiní?” yaiwianíwá nání ení gapímaníyo nígwí takisí nání míní wiaríhwaríní. Goríxo neamenweáfríxíníri wimíxíhíowa píráníhí neamenweaaníro nání aníhí míní yaríhagíá nání seararíní.

⁷ Seamenweagíá gíyo pí pí míní wipaxí imóníhípi ananí míní wífríxíní. Takisí nání pí pí nígwí wipírfá nání imónígfáyo sa ananí míní wífríxíní. Símanwíyóníhí yeáyí wurínípírfá nání imónígfáyo e wurínífríxíní. Wé íkwianwíyo umepírfá nání imónígfáyo e uméfríxíní.

“Wíníyo díní sipí níwiríná h́wí ikaxí ríníhípi t́níní xíxení yaríhí.” uríhí nánírní.

⁸ Seyíné íwí éfápimí dání “Nígwí neaiapeí.” searípaxíyíné mimónípa éfríxíní. Apí mimóní “Díní sipí neaií.” searípaxípíní imónífríxíní. Pí

nánî maríái, áamá wo wíyo dîŋfî sipí nîwiríná ŋwí ikaxí eánîŋfîpî tîní xîxení yarîŋfî enagî nánî rarîŋîní.

⁹ Bîkwíyo dání rîpî rîpî rîŋîŋfîyí, “Meánîgíáyíné wí tîní íwí minîpanî. Nîwiápîŋîmearî áamá mîpîkipanî. íwí mîmeapanî. Amîpî wayá nánî sîŋwí íwí mîwîŋîpanî.” apî apî rîŋîŋfîyí tîní sekaxí ámî bî enî rîŋîŋfî enánáyí, nîŋî nawínî nîkwieroríná sekaxí ná bimîní, Jisaso “Jîwanîŋoxî nánî dîŋfî sipí inarîŋfîpa áamá wíyo nánî dîŋfî sipí wîrîxîní.” rîŋfîpîmî íkwîkwîrî inîŋagî nánî seararîŋîní.

¹⁰ Áamá wo womî nepa dîŋfî sipí nîwiríná sipí bî wiarîŋfîmanî. Ayînánî “Áamá wigí wínîyo dîŋfî sipí nîwirínáyí, ŋwí ikaxí rîŋîŋfîyí tîní xîxení yarîŋoî.” seararîŋîní.

“Jisaso weapîŋfîyî aŋwî e enagî nánî píránîŋfî éwanîgîŋî.” urîŋfî nánîrîŋî.

¹¹ Rîpî enî osearîmîní. Agwî ríná nene ŋweanwáíná nánî seyíné nîjîá imónîŋoî. Sîá Kiraiso nîweapîrî yeáyí neayimîxemeanfîyî nene dîŋfî iwamíó wîkwîróáná ná jîfâmî imónîŋfîpa sîŋî e mîmónîŋagî nánî sá wegíáyíné wiápîŋîmeapaxíná rîxa rínarîŋî.

¹² Sîá nîyîga núísáná rîxa wíá nókîa warîŋfîpa sîá nene xwíá tíyo ŋweanwá nánî imónîŋfîyí rîxa nóra warîŋî. Kiraiso weapîŋfî nánî aŋwî e imónîŋagî nánî áamá aikí nîrîrîrî tarîgíápa amîpî sipí árîwîyíná yarîgíápa pîŋî wiárîrane áamá mîxí nánî ikînarîgíápa amîpî nanî íkwáwîyíná yarîgíápa íá xîrîrane oyaneyî.

¹³ Ámá ikwáwiyíná pírániḡ yarigápa ner-
anéná papikí erane uyínií erane mepa éwanigini.
Ámá wí t́nií ɬwí inirane iyí ede dání onarigápi
monipa éwanigini. Xeaniḡ rinimerane sápi diḡ
yaiwinirane mepa éwanigini.

¹⁴ E mepa ñerane negí Áminá Jisasi Kiraíso wimónariñpi aikíniñí niyínirane fwí nání ñeapá neainariñpi yani nání wí diñí mímopa éwanigini.

14

*“Séríxímeáyo xwíyá numearíro ‘Sípí yaríjoi.’
murípaní.” uríjé nániríní.*

¹ Ámá Jisasomí díní nîwîkwîroríná wigí díní samíní nîwero ududí nîwinîro “Apî nerínáyí, Gorîxo negí yarîñwápî nánî yayí enîrîenîñoi?” yaiwinarîgíáyo seyíné ananî umímînípoyî. Ayí tîní xwîyîá xîmîxîmî inîpîrî nánî umímînípîrî nánî mîseararîñîní. Nîñîní nero umímînípîrî nánî seararîñîní.

2 Ámá Jisasomi dñf niwíkwíroríná wigí dñf enf neáníro wí ududf míwinípa nero “Apí nerínáyí, Goríxoyá síñwíyo dání ananí yaríñwíni.” yaiwinarígáyí pí pí reaxí winíípi ananí narígáríni. Ámá Jisasomi dñf niwíkwíroríná wigí dñf samíñf wearígáyí nanwí miní aiwání narígáríni.

³ Ámá “Pí pí reaxí winíípi ananí nípaxíriní.”
 níyaiwiro narígáýí ámá “Nanwí nínípaxímaní.”
 níyaiwiro mīnarígáýo peayí mīwianípa oépoýí.
 Ámá nanwí mīnarígáýí ení pí pí reaxí winíípi

anani narigfáyo xwiyfá numeariro “Nipikwini miyarinoi.” muripa oépoi. Ayo Gorixo rixa umiminini enagi nani rarinini.

⁴ Pí pí anani narigfáyo xwiyfá numeariro “Nipikwini miyarinoi.” urarigfá giyiné áma woyá xináiwáni ni mónico omi ni wiarigfáyo xwiyfá numeariranénáyf, “Apáni yarinwini.” riseaimónarini? Oweoi, xwiyfá numeariríná “Sipi yarinoi.” uriri numiminiri “Anani yarinoi.” uriri epaxo ná woni wigf bosiworini. Ayf nanwí ninirínarani, minipa nerínarani, wigf bosiwo —O Áminá Gorixorini. Oyá di ni tni xfomi di ni niwikwíroa upaxf enagi nani o anani umimininíarini.

⁵ Áma wí “Sfá ayi wí tni xixeni mimónini. Gorixoyá sinwíyo dani ayá tniyi rfa imónini?” yaiwiarigfárinini. Wí “Sfá wi yi seáy e mimóni nini Gorixomi yayf umeanwá nani apáni rfa imónini?” yaiwiarigfárinini. Áma ayf ayf “Sfá wi yi seáy e imóninirani? Nini axipi imóninirani?” niyaiwiríná “Nioni e ri yaiwiarinini?” niyaiwiri ipimónifrixini.

⁶ Áma “Sfá ayi seáy e imóniníyirani?” niyaiwiro xdarigfáyf Ámináo nene yarinwápi nani yayf owininiri nani e yarigfárinini. Áma pí pí reaxf winípi narigfáyf eni Ámináo nene yarinwápi nani yayf owininiri nani narigfárinini. Ayf anani niniróná wigf narigfápi nani Ámináomi yayf wiarigfá enagi nani rarinini. Áma nanwí minarigfáyf eni Ámináo nene yarinwápi nani yayf owininiri nani “Api minipa

oyaneyi.” niyaiwiro xídarigíárini. Ayí eni wigí narigíápi nání Goríxomi yayí wiarigíárini.

⁷ Ayí rípi searariñini. Negíyí wo xíomini yayí winini nání siñí ñweapaxímani. Xíomini yayí winini nání “Opémini.” yaiwipaxímani.

⁸ Nene sini siñí niñwearína ayí Ámináo nene yariñwápi nání yayí owininiri yariñwáriní. Pí pí nerína Ámináo yayí owininiri yariñwáriní. Níperína eni yayí owininiri peariñwáriní. Ayínání nene níperínarani, sini siñí niñwearínarani, newaniñene yayí inaníwaniri mé sa Ámináo yayí winíní nání éwanigini.

⁹ Ayí rípi nání searariñini. Kiraiso áamá pegíáyo tñi mípé sini siñí ñweagíáyo tñi wigí Ámináo imónimíániri ríxa níperi ámi wiápínimeañí enjagi nání searariñini.

¹⁰ Kiraiso áamá niyíyá Ámináoni imónimigini níperi wiápínimeañí aí diñí samíñí wegíáyíné pí nání segí séríxímeá diñí ení eáníñí tígíáyo xwíyá numearíro “Sipí yariñoi.” urariñoi? Diñí ení eáníñí tígíáyíné eni pí nání segí séríxímeá diñí samíñí wegíáyo peayí wianariñoi? Goríxo áamá níyoní xwíríxí umeníayi níneneni neamení enjagi nání searariñini.

¹¹ Bíkíyó dání re nírini eáníni, “Ámináo re ríñíriní, ‘Aníñí noní ñweañáoní, níwaníñoní imóniñápi dání searariñini. Áamá níní Goríxoní nání xómíñí níyíkíwíroná yayí nínímero woákí kí níniróná “Níyoní nání Ámináo xi, ayí joxirini.” níripíríárini.’ Ámináo e ríñíriní.” Bíkíyó dání e nírini eáníñagi

nání “Ámá níneneñí xwíríxí neameníáriní.” seararíñiní.

¹² Ayínání nene nījá re imóníñwini. Pí pí newaníñene eñwápi nání Goríxo xwíríxí neamearíná “Ayí apí nání e eñwáriní. E eñwáriní.” nura waníwáriní.

“Séríxímeáyo óreámioapaxí imóníñípi mīwíwapíyipi.” uríñí náníriní.

¹³ Ámá nīyoní xwíríxí umenío, ayí Goríxo eñagí nání Jisasomí dñí wíkwíronwaéne xwíyá xíxe nīmearínirane “Nípkwini mīyaríñot.” rínaríñwápi siní mīrínípa nerane dñí píráníñí re neyírorí éwanígini, “Negí níríxímeá sipí epíríxínirí níkirípeaánipaxí imóníñípiraní, nóreámioapaxí imóníñípiraní, bí mīwíwapíyipa éwanígini.” Dñí e neyírorí éwanígini.

¹⁴ Nioní Áminá Jisaso tñí ikáríníñápimí dání nījá nimónirí dñí re nīyaiwirí nípímóniní, “Pí pí ámá narígíápi níniríná bí piaxí weánipaxí meniní.” nīyaiwirí nípímóniní. E neríñí aí ámá “Apí níniríná piaxí neánipaxírfani?” yai-wiarígíá gíyí gíyí ayíní aiwá apí piaxí weánipaxí imóniní.

¹⁵ Segí dñí tñí “Apí ananí nípaxípiriní.” nīyaiwiro níniróná wíwapíyarígíápipimí dání séríxímeá axípi nemáná “Sípí imóníñípi níáonírfani?” nīyaiwirí xwíríá níxénirínáyí, “Ayo siní dñí sipí nīwirane píráníñí umearíñwini.” ríseaimónariní? Kiraiso yeáyí uyimíxemeámánirí upeíñí eñagí nání séríxímeáyo segí narígíápipimí dání xwíríá mīwíxepaní.

16 Ayinánì segí “Ananì nìpaxípirinì.” nìyaiwirì narìgíápimì sérìxímeá wí nìseaxídiro axípi nerìñípimì dánì piaxí nìweánìrínáyí, áamá wí segí yarìgíápi nánì “Ayí sipí imónìñípi yarìñoi.” rìpírìxìnìrì api e mepanì.

17 Ayí rìpi nánì seararìñinì. Gorìxo, xwioxíyo páwianíwáomì ínìmì nìwurìñìranéná ayí xwiyíá iniigí tñnì aiwá tñnì nánì “Api nìpaxírinì. Api mìnìpaxírinì.” raníwá nánì ínìmì wurìnarìñwámanì. Ayí wé rónìñí imónìñípi xídirane áamá tñnì piyíá wírìñìrane kwíyí Gorìxoyápiimì dánì dñjì nífá neainìrì yaníwá nánì ínìmì wurìnarìñwárinì.

18 Áamá e nero Kiraisomì xídarìgíá gíyí gíyí Gorìxo “Ayí apánì yarìñoi.” yaiwirì áamá “Ayí mìmìwiáró xìxenì yarìñoi.” rìro yarìgíáyí enagì nánì rarìñinì.

19 Ayinánì “Nene yarìñwápiimì dánì áamá nìwayìrónìro ñwearo wigí dñjì wìkwíroarìgíápi yóf imónìro epaxí imónìñípinì oyaneyí.” nìyaiwiro xaiwí íá xìrífrixinì.

20 Aiwá segíyí wí “Ñwíárinì.” yaiwiarìgíápi nìñìrìñípiimì dánì Gorìxo emìñìrì yarìñípi mìpìneamónìñí oyaneyí. Pí pí áamá narìgíápi Gorìxoyá sìñwíyo dánì ananì nìpaxí imónìñagì aí áamá bì nìñìrì wíyo óreámioanìrì wimìxáná ayí sipí yarìni.

21 Nanwí nìñìrìñáranì, iniigí wainí nìñìrìñáranì, pí pí neríñá apimì dánì segí sérìxímeá óreámioapaxí imónìñípi mepa nerónáyí, ayí naní yarìñoi.

22 Seyíné woxinì woxinì Gorìxo sìñwí

ranìje dání “Iniìgí wainí tñní nañwí tñní nání emíápi nání e ipí riyaiwinìni?” niyaiwiro ipimónírixini. Ámá iniìgí wainí tñní nañwí tñní nání dñjé niyaikirómáná “E neríná ayí ananirini.” yaiwinarigíápiní xídarigíáyí wigí dñjépi “Nioní sipíní yarìñini.” miyaiwinipa yarìñagíá nání yayí winarìñrini.

²³ E nerí aiwi ámá wigí dñjé tñní “Nioní api níniríná Gorìxoyá sñwíyo dání nìpìkwìni mimónìñáná ríá narìñini?” yaiwinarigíápi nìwiaikínirí nerínáyí, wigí dñjéyo dání “Sìpí ríá yarìñini?” yaiwinarigíárini. Ayí “E neríná apánirini.” yaiwinarigíápi tñní xixenì mé nìwiaikínirí nání wigí dñjépimi dání “Nioní sipíní yarìñini.” yaiwinarigíá enagí nání rarìñini. “Gorìxoyá sñwíyo dání ayí e ananì epaxenerini.” miyaiwiní enjépi aríki nerínáyí, ayí íwí yarìñoi.

15

“Negí neaimónarìñjépipimìni mìxídní wíniyí wimónarìñjépipimì ení xídíwanigìni.” urìñjé nánirini.

¹ Nene Jisasomí dñjé nìwìkwíroranéná dñjé enjé eánìjé tñjwaéne negí neaimónarìñjépi nánini mìxídní re yaiwíwanigìni, “Ámá Jisasomí dñjé nìwìkwíroro aí wigí dñjé samìñjé wegíáyí amípi Gorìxoyá sñwíyo dání ananì epaxí imónìñjépi nání ududí nero ‘Nepa e epaxímaní.’ niyaiwiro xídarigíáyírfani?” nìwiaiwimáná nìyunìrane éwanigìni.

² E neranéná nene dñí samñí wegíáyo naní wiiarñwápimi dání sñkñkñ oomixaneyññrñ wigí yayí winípaxí imónññpimi xídfwaníñññ.

³ Ayí rñpñ nánñ seararññññ. Kiraiso aí xegí wimónarññpimiññ mñxídní xfo Gorixomi urññpñ nánñ Bñkwíyo re nñrñññ eánññpa, “Ámá joxí ikayíwí rñmeararígíápi ayí nionñ enñ nñrñrñññ.” Bñkwíyo dání api nñrñññ eánññpa Gorixo wimónarññpimiññ xídní enñagí nánñ re seararññññ, “Negí neaimónarññpimiññ mñxídní dñí samñí wegíáyí wimónarññpimiññ xídfwaníñññ.” seararññññ.

⁴ Xwiyíá enñná Bñkwíyo nñrññ eagíá gñyí gñyí nene íá nñroranéná éwapññwaníññññ eagíárñññ. íá nñroranéná anññ miní xídpaxí imónñrane dñí sixí ínñrane enñwápimi dání dñí Gorixo neainñápi nánñ ikwí móññññññ eagíárñññ.

⁵ “Gorixo —O ámá dñí sixí ínñro xfomi anññ miní xídnñ epññ nánñ ananñ wimñxarñññññ. O seyñné ‘Kiraísñ Jisaso enñpa nerane oxídaneyí.’ nñyaiwiróná dñí axípnñ xñrñro nawíññ nimónñmáná píránñññ ñwearo éñññññññ seaimñxíwñññññ.” nimónarñññ.

⁶ “Seyñné dñí axípnñ tñgíáyñné nimónñro nánñ maní ná bámi dánññññññ nñrñro omñ —O negí Ámíñá Jisasñ Kiraísomñ xanorñññ. Omñ seáyí e uméñññññññ e seaimñxíwñññññ.” seararññññ.

“Kiraíso ‘Émáyo enñ yeáyí uyimñxemeáññññññ.’ yaiwññpññ tñññ xñxenñ e enññññññ.” urñññ nánñññññ.

⁷ Ayñnánñ Kiraísomñ dñí wñkwíroarññwaéne yarññwápimi dání ámá Gorixomñ seáyí e

umepírfa nání “Kiraiso neamímíníñípa negí wíníyo ení oumímínaneyí.” níyáiwirane xíxe mímíníwaníginí.

⁸ Nioní seararíñápi, ayí rípiríní. Kiraiso “Goríxo díní uñwírárípaíxí imóníñoríani?” yaiwinírane “Aríowamí Goríxo wigí símímaníyo dání ‘Níseaiimíáríní.’ réroáríñípi xíxení neaiíñíráni?” yaiwinírane yaníwá nání xó iyí símí sío wákwíníñwaéneyá inókíníñí nimónírí arírá neaiíñíriní.

⁹ Judayene arírá neaiíñíni maríái, émayí ení Goríxo wá níwianírí winí enagí nání xíomí yayí uméíríxíní ayo ení Kiraiso arírá winíriní. Émayí nání nioní seararíñápi Bíkíwíyo níriní eáníñí tíyí tíní xíxení imóníñagí nání seararíñíni. Wí e ayí re níriní eáníni, “Ayínání áamá émayí aríá egíe dání Goríxoxí nání woákíkfí wirí díxí yofí níriní ná soníyo dání rírí emíáríní.” níriní eáníni.

¹⁰ Ámí wí e ení re níriní eáníni, “Émayíné Goríxo xegí Judayí tíní yayí éíríxíní.” níriní eáníni.

¹¹ Ámí wí e ení re níriní eáníni, “Émayíné níyínéní Ámínáomí yayí uméíríxíní. Áamá níminí ñweagíáyí níní yayí uméíríxíní.” níriní eáníni.

¹² Ámí wíá rókíamoagí Aisaiáo níriní eanípimí ení re níriní eáníni, “Xíáwo Jesioyá piaxíyo dání wo níwiaroríná míxí ináyí nimónírí émayó umenñweaníáríní. Émayí díní ‘Píráníñí neaiíní, ayí oríani?’ níyáiwíro wíkwímopíríáríní.” níriní eáníñagí nání seararíñíni.

¹³ “Goríxo —O áamá díní ‘O naní e

18-19 Nioní seáyí e níkáríníri amípí wí nání mírí sa Kiraiso nioní yarínápmí dání enjípí náníní orímíní. Nioní émáyí tñjímíní wáí urírí Gorixoyá kwíyípi enjí nímíxínjípímí dání emímí tñí ayá ríwamónípaxí imónínjípí tñí wíwapíyirí yaríná ayí aríá níníro nání Jisasomí dínjí wíkwírogíáríní. Ayínání iwamíó Jerusaremí dání néra neméísáná Iririkamí píropenísí tñjí e nání amí amí nemeríná xwíyá Kiraiso nání yayí neainípaxípí nímíní íá meárínjanigíní.

20 Apí e neríná “Kiraiso nání nijíá imónígíámí ourímémíní.” mímimóní “Majíá imónígíámí ourímémíní.” níyaiwirí e enjáríní. “Ámá wo síjá anjí nání xámí tíwayíronjío omírímíní.” mímimónínjí enjagí nání e enjáríní.

21 “Majíá imónígíámí ourímémíní.” nímimóníri enjápí Bíkwíyo re níríníri eánínjípí tñí xixení imóníní, “Ámá o nání síní murémeánínjýí síjwí wínípíríáríní. O nání xwíyá aríá míwígíáyí nijíá imónípíríáríní.” E níríníri eánínjípí tñí nioní enjápí tñí xixení imóníní.

“Sipení nání nuríná Romíyo imaní seamúrómíáríní.” urínjínáníriní.

22 Ayínání seyíné tñámíní obímíníri xwapí ayá wí nímimóníri aí e enjápí áxenwarí níniga warínjagí nání wí níbípaxí nimónínjímání.

23 E nerí aí nioní tñá rímíní wí e síní urímepaxí mímónípa erí xwiogwí obaxí nímúroaríná ení ámí ámí “Romíyí tñámíní úmígíní.” nimónáyirí enjí enjagí nání

24 nioní “Sipení piropenisíyo nání nuríná seyíné ení sñwí niseaga seamúróimigini.” nimónarini. “Seyíné tñí xwíyá niseañwaxa seamúroaríná gí dñí bñ yayí oninini óí e nání aiwá bñ niapowárrixini.” nimónarini.

25 “E éimigini.” ninimónini aí anigwi áamá Gorixoyá imónigá Jerusaremi ñweagáyo arirá wiminini e nání warini.

26 Áamá Gorixoyá imónigá Masedonia piropenisíyo tñí Gírikí piropenisíyo tñí ñweagáyí, ayí áamá Gorixoyá Jerusaremiyo ñweagá dñwí ikeamónarigáyo arirá wíwaniginini raúroáarinigá enagí nání nioní nigwí apí nimeámi e nání warini.

27 Wiwaniníyí wigí dñí tñí yayí nero “E éwanigini.” rinigáwixini. E nerí aí “Émáyo ayo arirá mñwipaxí imónigáyirini.” rñseaimónarini? Oweoi, Judayí Jisasomi dñí wíkwírogáyo dání émáyo xwíyá yayí neainarinipi ará nñwiro dñí nñwíkwíroríná kwíyí tñgáyí nimóniro nání wiwaniníyí ení ayo wigí amipí bñ tñí arirá wipaxí enagí nání rarini.

28 Ayínáni wigí raúroáarinigáapi nimeáa nurí mñni nñwiri “E nñémoríná éimigini.” nimónarinipi nñpini nñyárimoni Sipení piropenisíyo nání nuríná seyíné tñjimaní seamúrómáriní.

29 Nioní re nñyaiwiri nñjá imóninini, “Seyíné tñjímíni nñbñí seaímeááná Kiraiso naní nñneaiiríná bñ onímiápi mñneaiiní ayá wí neaiináriní.” nñyaiwiri nñjá imóninini.

30 Gí níríxímeáyíné, anígwi ení rírémíxí bí rípi oseaimíní. Seyíné negí Ámíná Jisasi Kí-raiso nání díní moro negí níríxímeá nání díní sípí wianíwá nání kwíyípmí dání imóníḡwápi nání díní moro nero Poroní t́níní nawíní gwí nímóníro nioní nání aníní miní Goríxomí ríxíní nuriyíríxíní.

31-32 Nioní Goríxo níwimónírínípmí dání seyíné t́ámíní yayí t́níní níbirí seyíné t́níní xwíyíá níḡwearínípmí dání díní síxí ínímíá nání ríxíní re nuriyíríxíní, “Judia píropenísfyo ḡweagíá xwíyíá yayí neainarínípi aríá míwí wiaíkiarígíáyí omí wíápmí dání éf umíneí.” nuriyíríxíní. Nioní Jerusaremí nírémoríná ení áamá Goríxoyá e ḡweagíáyí aríá nioní wimíápi nání yayí winíwinígíní Goríxomí ríxíní nuriyíríxíní.

33 Goríxo —O ananí áamá níwayíróníro ḡweapírí nání wimíxarínoríní. O seyíné díní seakíkayówinígíní. “Apí e éwinígíní.” nímónaríní.

16

Yayí Poro wiowárinípi náníríní.

1 Nioní negí níríxímeái Pibíyí ríníní —Í Jisasi oyá síyíkí imónígíá Segíria ḡweagíáyo saní wurínaroaríní wíríní. “Í apíxí awiaxí wíríní.” seararíní.

2 Í seyíné t́ámíní níbiríná seyíné “Í ení Ámínáo t́níní ikáriníní wíríani?” níyaiwiro umímínífríxíní. E neríná úrapí míwí áamá

Gorixoyá imónigfá wigf wíniyo umímínipaxf imóniñfpa axfpí numímíníro pí pí nání ikeamónfagi nîwînróná arírá wírxíní. Ayf rîpî nánîrîní. Í áamá ayá wíyo arírá wirî nionî enî arírá nîrî yarîñî enagi nánî rarîñîní.

³ Pîrisiraímî tfní xiagwo Akwiraomî tfní “Poroyayf eaiwárenapiñoi.” urfpoyî. Ayaú nionî Kiraisî Jisasomî nîxîdirî yarîñápî nánî gwî nîmónigfíyaúrîní.

⁴ Nionî éf nînimínîrî nánî yoí mayf nîmónîrî egfíyaú enagi nánî Gorixomî yayf wiarîñárîní. Nionîní marfái, éamá Jisasoyá siyikf imónigfá nîmîní ñweagfáyf enî ayaú nánî yayf wiarigfárîní.

⁵ Jisasoyá siyikf imónigfá xíomî yayf wianîro nánî añf ayaúáiwámî awí eánarigfáyo enî “Poroyayf seaiwárenapiñoi.” urfpoyî.

Epinitasomî —O gf dîñf sixf uyiñáorîní. Esia pîropenisíyo áamá nîní sínî enáná xámî Kiraisomî dîñf wîkwírono, ayf orîní. Omî enî “Poroyayf siowárenapiñoi.” urfpoyî.

⁶ Mariaímî —Í seyíné arírá oseaimînrî anîñf minf enîrîní. Ímî enî “Yayf siowárenapiñoi.” urfpoyî.

⁷ Adîronikasomî tfní Juniasomî tfní awaúmî enî “Yayf eaiwárenapiñoi.” urfpoyî. Awaú nionî tfní axígwíonerîní. Awaú nionî tfní nawínî gwî añfyo ñweanwáwaúrîní. Nionî sínî Kiraisomî dîñf mîwîkwíronáná awaú xámî o tfní ikárîngfíwaú imónigfírîní. Wáf wurîmeiarigfá seáyî e imónigfáyf waúrîní.

⁸ Abirietasomí —O Ámináoyá wo nioní díní síxí uyiñáoríní. Omí ení “Yayí siowárenapíñoi.” urípoyí.

⁹ Ebanomí —O Kiraisomí nixídirí yaríñwápi nání gwí nímóníñíyí woríní. Omí tñí gí díní síxí uyiñáo, Sitekisomí tñí awaúmi ení “Yayí Eaiwárenapíñoi.” urípoyí.

¹⁰ Aperisomí —O Kiraisomí nixídiríná mímíwíaró píraníñí xídaríñagi wínaríñwá woríní. Omí ení “Yayí siowárenapíñoi.” urípoyí.

Arisíoburasoyá aniwámi wearígfáyo ení “Yayí seaiwárenapíñoi.” urípoyí.

¹¹ Yegí axowawi Xerodionomí ení “Yayí siowárenapíñoi.” urípoyí.

Nasisasoyá imónígfáyo —Ayí Ámináoyá wí imónígfáyíriní. Ayo ení “Yayí seaiwárenapíñoi.” urípoyí.

¹² Tíraipinaími tñí Tíraiposaími tñí —Ípaú Ámináomí nixídiríná áma wí ení oxídfópoyíní ríwí níríkwíní aníñí miní yarígfípaúríní. Ípaúmi ení “Yayí eaiwárenapíñoi.” urípoyí.

Gí díní síxí uyiñáo, Pesisomí —O Ámináomí nixídiríná wíníyí ení díní owíkwírfópoyíní aníñí miní yaríñoríní. Omí “Yayí siowárenapíñoi.” urípoyí.

¹³ Rupasomí —O Ámináomí nixídiríná mowíá xídaríñomaní. Omí “Yayí siowárenapíñoi.” nuríroná xínáími —Í omí xínái gí inókíníñí imóníñíriní. Ími ení e urípoyí.

¹⁴ Asigíritasomí tñí Pírigonomí tñí Xemisomí tñí Patírobasomí tñí Xemasomí tñí

negî nîrîxîmeá awa tîni ñweagfáyo enî “Yayf seaîwárenapîñoi.” urîpoyî.

15 Pirorogasomî tîni xiepî Juriaímî tîni Neriasomî tîni xînapímî tîni Oribasomî tîni áamá Gorîxoyá imónîgfá ayf tîni ñweagfáyo enî “Yayf seaîwárenapîñoi.” urîpoyî.

16 Jisasoyá siyikf imónîgfáyîné yayf ninîroná yayf óf eánenîrîxîni. Jisasoyá siyikf imónîgfá ñweagfá apî apî nîpîni yayf seaîwárenaparîñoi.

“Áamá xepîxepá orónaneyînîro seaîwapîyarîgfáyf sîñwî winaxîdîrîxîni.” urîñf nánîrîni.

17 Gf nîrîxîmeáyîné, enî rîrémîxî bî rîpî oseaimîni. Seyîné áamá mîxî orînípoyîni rî seaiepiîsiro óreámioápoyîni rî seaîwapîyîro yarîgfáyo —Ayf none seaîwapîyîñwápi nîwîaîkiro xegî bî seaîwapîyanîro yarîgfáyîrîni. Ayo sîñwî winaxîdîpoyî. Sîñwî nîwinaxîdîróná ayf tîni gwiaumf minîpa époyî.

18 Ayf rîpî nánî seararîñîni. Áamá e yarîgfáyf nepa Áminá Kiraisoyá xînáíwánîñf nimónîro omîñf wîiarîgfáyîmanî. Reaxî winarîñîpî nánîni dîñf nîmoro yarîgfáyîrîni. Ayf dîyimánf ikaxî nurîro weyf umeararîgfápimî dánî áamá maiwî “E neaîwapîyanîro rîa yarîñoi?” mîyaiwî egfáyo yapf wîwapîyarîgfárîni.

19 “Romî ñweáyf xwîyîfá yayf neainarîñîpî rîwî mumó píranîñf xîdarîñoi.” rîñîñîpî anî nîmîni yanî iwénîmenî enagî nánî nionî seyîné nánî yayf ninarîni. E nerî aí áamá nionî seararîñáyf yapf seaîwapîyipîrîxîni rî seyîné nanî imónîñîpî

nánì díní émí saímí moro sípí imónínípi nánì majíá ero oimónípayíní nímónarínagí nánì raríní.

²⁰ Nioní seararínápi seýné xixení nerínáyí, Goríxo —O ananí áamá níwayíróńro ńweapíríá nánì wimíxarínoríní. O síní mé obomí xopírárí níwimáná seýnéyá suyímanjwíyo wáríníáríní.

“Ámíná Jisaso wá seawianíwínígíní.” nímónaríní.

“Ámá tíyí yayí seaiwárenápáoi.” uríní náníriní.

²¹ Timotio —O Kiraisomí níxídirí yarínápi nánì gwí nímóníní woríní. O yayí seaiwárenápíoi. Nioní t́nì axígwíowa, Rusiaso t́nì Jesono t́nì Sosipatao t́nì ení yayí seaiwárenápáoi.

²² Tetiasoní —Nioní Poro áwaní níraríná payí rína eaarínáoníriní. Nioní ení Ámínáoyáyíné yayí seaiwárenápíiní.

²³ Gaiaso —O Poroní xegí aníyo ńweanáná píráníní nímearínoríní. Jisasoyá síyíkí imónígíá aní rípimí ńweagíáyí xegí aníyo awí eánípírí nánì umímínarínoríní. O ení yayí seaiwárenápíoi. Erasitaso —O aní rípimí dání gapímaníyíyá nígwí menjweanoríní. O t́nì xogwáo Kwotaso t́nì awaú ení yayí seaiwárenápíi.

²⁴ [Ámíná Jisasi Kiraiso seýné níyínéní wá seawianíwínígíní. “E imóníwínígíní.” nímónaríní.]

“Goríxomí seáyimí uméwanígíní.” uríní náníriní.

25-26 Seyíné xwiyáá yayí neainarínípi —Xwiyáá apí Jisasi Kiraiso nání nioní wáf urarínápi t́ń xixeníríní. Apí eníná dání ínīmí yumíí imónínípiríní. Ínīmí yumíí nimóga bagí aiwí agwí ríná ríxa wáfá wókímíxínínípiríní. Émá nímíní nweagfáyí wí arfá níwiro díní owíkwírópoyíní Goríxo —O aníní noní nweanoríní. O eníná dání “E imóníwínígíní.” rárínípa wáfá rókiamoagfáwa eagfápi wáf urímearínwápímí dání émá nímíní nweagfáyí t́ń e ríxa sínání áwaní rínárínínípiríní. Xwiyáá apí xáíwí f́á oxírípoyíní seaimíxípaxo, ayí Goríxoríní.

27 Díní émf saímí morí nwáfá imónírí eno, ayí oníríní. Omí Jisasi Kiraiso neaiínípi nání díní nímorínípímí dání yayí seáyí émf oumeaneyí. “E éwanígíní.” nimónaríní.

Xwiyáá Gorixoyá Sinípírini
The New Testament in the Ankave language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051